

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá rozšírená komora)

z 29. júna 2018*

„Verejná služba – Zmluvní zamestnanci – Článok 24 služobného poriadku – Žiadosť o pomoc – Článok 12a služobného poriadku – Psychické obťažovanie – Poradný výbor pre otázky obťažovania a jeho prevencie na pracovisku – Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o pomoc – Právo byť vypočutý – Zásada kontradiktórnosti – Odmietnutie poskytnúť stanovisko poradného výboru a zápisnice o výsluchoch svedkov – Dĺžka správneho konania – Primeraná lehota“

Vo veci T-218/17,

HF, bývalá zmluvná zamestnankyňa Európskeho parlamentu pre pomocné úlohy, v zastúpení: A. Tymen, advokát,

žalobkyňa,

proti

Európskemu parlamentu, v zastúpení: E. Taneva a M. Ecker, splnomocnené zástupkyne,

žalovanému,

ktorej predmetom je žaloba na základe článku 270 ZFEÚ jednak na zrušenie rozhodnutia Parlamentu z 3. júna 2016, ktorým orgán tejto inštitúcie oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy zamietol žiadosť o pomoc, ktorú žalobkyňa podala 11. decembra 2014, a jednak na náhradu škody, ktorú údajne utrpela v dôsledku nezákonného konania tohto orgánu pri rozhodovaní o uvedenej žiadosti o pomoc,

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia V. Valančius, P. Nihoul, J. Svaningsen (spravodajca) a U. Öberg,

tajomník: M. Marescaux, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní, ktoré sa konalo 23. februára 2018,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Pani HF, ktorá je žalobkyňou, bola zamestnaná orgánom Európskeho parlamentu oprávneným uzatvárať pracovné zmluvy (ďalej len „OOUPZ“) na základe opätovne uzatváraných pracovných zmlúv od 6. januára do 14. februára 2003, od 15. februára do 31. marca 2003, od 1. apríla do 30. júna 2003 a od 1. do 31. júla 2003, a to ako pomocná zamestnankyňa, pričom túto kategóriu zamestnania upravovali Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie v znení uplatniteľnom do 1. mája 2004. Žalobkyňa bola pridelená na „audiovizuálny“ odbor, ktorý sa neskôr stal oddelením (ďalej len „audiovizuálne oddelenie“) riaditeľstva pre médiá generálneho riaditeľstva (GR) pre informácie a styk s verejnosťou, ktoré sa neskôr stalo generálnym riaditeľstvom (GR) pre komunikáciu. V rámci tohto oddelenia vykonávala funkciu asistentky kategórie B skupiny V triedy 3.
- 2 Neskôr bola od 1. augusta 2003 do 31. marca 2005 zamestnaná spoločnosťou so sídlom vo Francúzsku, ktorá poskytovala služby pre Parlament, ako administrátorka produkcie na účely zvládnutia nárastu činnosti súvisiaceho s produkciou audiovizuálneho oddelenia.
- 3 OOUPZ opäť zamestnal žalobkyňu od 1. apríla 2005 do 31. januára 2006 ako zmluvnú zamestnankyňu pridelenú na audiovizuálne oddelenie a následne bola od 1. februára 2006 do 31. januára 2012 pridelená ako dočasná zamestnankyňa na to isté oddelenie.
- 4 Od 1. februára 2012 do 31. mája 2015 zostala žalobkyňa zamestnaná ako zmluvná zamestnankyňa pre pomocné úlohy pridelená na audiovizuálne oddelenie prostredníctvom po sebe idúcich zmlúv na dobu určitú.
- 5 Od 26. septembra 2014 bola žalobkyňa práceneschopná a od tej doby už v Parlamente nepracovala.
- 6 Žalobkyňa podala listom z 11. decembra 2014, ktorý poslala generálnemu tajomníkovi Parlamentu (ďalej len „generálny tajomník“), a v kópii predsedovi poradného výboru pre otázky obťažovania a jeho prevencie na pracovisku (ďalej len „poradný výbor“), ako aj predsedovi Parlamentu a generálnemu riaditeľovi GR pre personál generálneho sekretariátu Parlamentu (ďalej len „generálny riaditeľ pre personál“) na základe článku 90 ods. 1 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) žiadosť o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku (ďalej len „žiadosť o pomoc“), pričom uvedené články sú na zmluvných zamestnancov uplatniteľné analogicky na základe článkov 92 a 117 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.
- 7 Žalobkyňa na podporu žiadosti o pomoc uviedla, že sa stala obeťou psychického obťažovania zo strany vedúceho audiovizuálneho oddelenia, pričom toto obťažovanie sa prejavovalo jeho správaním a slovnými a písomnými prejavmi najmä na poradách úseku. Žiadala, aby sa prijali naliehavé opatrenia na to, aby bola pred údajným obťažovateľom okamžite chránená a aby OOUPZ začal administratívne vyšetrovanie na účely zistenia objektívnych skutočností.
- 8 Listom z 13. januára 2015 vedúci oddelenia pre ľudské zdroje (ďalej len „oddelenie pre ľudské zdroje“) riaditeľstva pre zdroje GR pre personál, pán R. N., ktorý bol navyše predseda poradného výboru, potvrdil prijatie žiadosti žalobkyne o pomoc a informoval ju o tom, že táto žiadosť bola postúpená generálnemu riaditeľovi pre personál, ktorý o nej rozhodne ako OOUPZ v lehote štyroch mesiacov, pričom v prípade uplynutia tejto lehoty sa možno domnievať, že bolo prijaté implicitné rozhodnutie o zamietnutí tejto žiadosti, ktoré môže byť následne predmetom sťažnosti podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku.

- 9 Právny zástupca žalobkyne oznámil listom z 23. januára 2015 generálnemu riaditeľovi pre personál okrem iného to, že vedúci audiovizuálneho oddelenia bol informovaný o podaní žiadosti o pomoc a o tom, že OOUPZ začal administratívne vyšetrovanie. Táto informácia bola totiž zaznamenaná v zápisnici z porady audiovizuálneho oddelenia, čo prispelo k rozšíreniu niektorých dôverných informácií nielen medzi kolegami žalobkyne, ale aj medzi niektorými osobami mimo tejto inštitúcie. Vedúci oddelenia na tejto porade údajne tiež oznámil, že žalobkyňa sa na audiovizuálne oddelenie nevráti a že v dôsledku toho treba uvažovať o reštrukturalizácii úseku audiovizuálneho oddelenia nazývaného „Newsdesk Hotline“ (ďalej len „Newsdesk Hotline“), ktorého koordináciu zabezpečovala.
- 10 Zamestnanec oddelenia pre výber zmluvných zamestnancov a akreditovaných parlamentných asistentov riaditeľstva pre rozvoj ľudských zdrojov GR pre personál postúpil žalobkyni e-mailom z 26. januára 2015 „oznámenie potvrdzujúce zmenu [jej] služby od 21. [januára] 2015“. V tomto oznámení, ktoré bolo rovnako z 26. januára 2015, sa uvádzalo, že žalobkyňa je pridelená so spätnou účinnosťou od 21. januára 2015 na oddelenie pre návštevnícky program Európskej únie (ďalej len „oddelenie pre návštevnícky program“) riaditeľstva pre styk s občanmi GR pre komunikáciu a že s výnimkou tejto zmeny pridelenia sa jej pracovná zmluva ďalej nijako nemení.
- 11 Generálny riaditeľ pre personál listom zo 4. februára 2015 (ďalej len „rozhodnutie zo 4. februára 2015“) odpovedal na list právneho zástupcu žalobkyne z 23. januára 2015, pričom uviedol, že v prospech žalobkyne bolo prijaté opatrenie na preloženie žalobkyne a jej vzdialenie sa od vedúceho audiovizuálneho oddelenia spočívajúce v jej preradení na oddelenie pre návštevnícky program. Pokiaľ ide o informácie poskytnuté vedúcim audiovizuálneho oddelenia na porade tohto oddelenia, žalobkyni bolo oznámené, že tieto informácie sa „majú chápať v kontexte opatrenia na preloženie prijatého v [jej] prospech..., a nie ako zastrašovanie voči ostatným členom oddelenia [a] už vôbec nie ako nový prejav obťažovania voči [nej]“. Generálny riaditeľ pre personál navyše žalobkyňu informoval o tom, že sa po dôkladnom preskúmaní jej spisu a v nadväznosti na jej žiadosť o začatie administratívneho vyšetrovania rozhodol postúpiť tento spis poradnému výboru, ktorého predseda ju bude informovať o každom ďalšom vývoji. Generálny riaditeľ pre personál sa domnieval, že tým odpovedal na žiadosť o pomoc a v dôsledku toho došlo v oblasti jeho právomoci k „uzavretiu spisu“ žalobkyne.
- 12 Právny zástupca žalobkyne požiadal listom z 12. februára 2015 generálneho riaditeľa pre personál, aby na jednej strane jasne vysvetlil rozsah opatrení, ktoré oznámil v rozhodnutí zo 4. februára 2015, a najmä aby uviedol, či bolo opatrenie preloženia žalobkyne prijaté dočasne. Na druhej strane mu pripomenul, že poradnému výboru podľa interných pravidiel týkajúcich sa poradného výboru pre otázky obťažovania a jeho prevencie na pracovisku (ďalej len „interné pravidlá v oblasti obťažovania“), najmä ich článkov 14 a 15, neprináleží rozhodovať o žiadosti o pomoc. Prináleží mu totiž iba to, aby dôvernú správu postúpil generálnemu tajomníkovi, ktorému v každom prípade prislúcha, aby prijal opatrenia podľa článku 16 týchto interných pravidiel. Žalobkyňa sa tak domnievala, že osobou oprávnenou rozhodovať o žiadosti o pomoc bol naďalej generálny riaditeľ pre personál ako OOUPZ, a nie poradný výbor.
- 13 Generálny riaditeľ pre personál listom zo 4. marca 2015 zopakoval svoje stanovisko, podľa ktorého svojím rozhodnutím postúpiť žiadosť o pomoc poradnému výboru „tento spis uzavrel, pokiaľ ide o oblasť jeho právomoci“, a podľa ktorého, hoci ho predsedníctvo Parlamentu poverilo právomocami OOUPZ na rozhodovanie o žiadostiach o pomoc podaných na základe článku 24 služobného poriadku, nič to nemení na tom, že nemôže nedodržať interné pravidlá v oblasti obťažovania, ktoré právomoc konať v súvislosti s prípadnou pretrvávajúcou situáciou obťažovania zverujú iba generálnemu tajomníkovi. Navyše uviedol, že opatrenie na preloženie žalobkyne z audiovizuálneho oddelenia na oddelenie pre návštevnícky program sa uskutočnilo tak na žiadosť dotknutej osoby uvedenú v žiadosti o pomoc, ako aj „v záujme služby na účely zvládnutia narastajúcich potrieb v rámci [oddelenia pre návštevnícky program]“, a že toto preradenie malo trvať až do skončenia platnosti jej pracovnej zmluvy.

- 14 Poradný výbor e-mailom zo 17. marca 2015 predvolal žalobkyňu na výsluch, ktorý sa uskutočnil 25. marca 2015.
- 15 Žalobkyňa podala listom z 24. apríla 2015 na základe článku 90 ods. 2 služobného poriadku sťažnosť, a to po prvé proti rozhodnutiu o preradení v rozsahu, v akom ju OOUPZ týmto rozhodnutím preradil na oddelenie pre návštevnícky program natrvalo, a nie dočasne, po druhé proti rozhodnutiu zo 4. februára 2015, ktorým generálny riaditeľ pre personál rozhodol o žiadosti o pomoc, keď sa domnieval, že vec je „v oblasti jeho právomocí“ uzavretá, a po tretie proti rozhodnutiu, ktoré bolo prijaté 11. apríla 2015 a ktorým OOUPZ implicitne zamietol žiadosť o pomoc.
- 16 OOUPZ rozhodnutím z 28. mája 2015, ktoré bolo prijaté v rámci odpovede na žiadosť o predĺženie pracovnej zmluvy žalobkyne z 22. mája 2015, rozhodol, že uvedenú zmluvu nepredĺži vzhľadom na to, že potreba posilnenia na oddelení pre návštevnícky program, na ktorý bola žalobkyňa pridelená, už nebola opodstatnená (ďalej len „rozhodnutie o nepredĺžení“).
- 17 Generálny tajomník ako OOUPZ listom z 20. augusta 2015 rozhodol, že sťažnosti podanej žalobkyňou 24. apríla 2015 sa čiastočne vyhovuje (ďalej len „rozhodnutie z 20. augusta 2015“). Pokiaľ ide o preradenie žalobkyne na oddelenie pre návštevnícky program, generálny tajomník pripomenul, že toto preradenie má nevyhnutne dočasnú povahu a má trvať po celú dobu administratívneho vyšetrovania, ktoré ešte stále prebieha, a tvrdenia predložené žalobkyňou proti dôvodnosti alebo podmienkam opatrenia na preloženie v prevažnej časti zamietol.
- 18 Generálny tajomník v rozhodnutí z 20. augusta 2015 naopak rozhodol o zmene rozhodnutia zo 4. februára 2015 v rozsahu, v akom generálny riaditeľ pre personál v tomto rozhodnutí nesprávne usúdil, že OOUPZ uzavrel spis týkajúci sa žiadosti o pomoc. V tejto súvislosti spresnil, že o žiadosti o pomoc neskôr s konečnou platnosťou rozhodne generálny riaditeľ pre personál, a preto na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nebolo prijaté nijaké implicitné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o pomoc, takže jej sťažnosť je v tomto ohľade neprípustná.
- 19 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu pre verejnú službu Európskej únie 17. novembra 2015 podala žalobkyňa podľa článku 270 ZFEÚ žalobu, ktorá bola pôvodne zapísaná do registra pod spisovou značkou F-142/15, na zrušenie rozhodnutia, ktoré bolo podľa nej prijaté implicitne 11. apríla 2015 a ktorým OOUPZ zamietol žiadosť o pomoc, ako aj na zrušenie rozhodnutia z 20. augusta 2015, ktorým bola zamietnutá sťažnosť z 24. apríla 2015.
- 20 Generálny riaditeľ pre personál listom z 8. decembra 2015 informoval žalobkyňu o svojom úmysle považovať žiadosť o pomoc za nedôvodnú, a to najmä po tom, ako poradný výbor uskutočnil výsluch vedúceho audiovizuálneho oddelenia a ďalších štrnástich úradníkov a zamestnancov tohto oddelenia. V súlade s článkom 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv Európskej únie žalobkyňu vyzval, aby k jeho úmyslu vyhlásiť žiadosť o pomoc za nedôvodnú predložila svoje pripomienky a požiadal ju, aby tak urobila podľa toho, ako jej to vyhovuje, buď v rámci rozhovoru, alebo písomne. Na to, aby žalobkyňa generálnemu riaditeľovi pre personál v tejto súvislosti oznámila svoj úmysel, jej bola stanovená lehota, ktorá uplynula 20. decembra 2015.
- 21 Právny zástupca žalobkyne listom zo 17. decembra 2015 informoval generálneho riaditeľa pre personál o tom, že žalobkyňa svoje pripomienky predloží písomne. V tejto súvislosti však s odkazom na rozsudok z 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678) požiadal o poskytnutie podľa neho „vyšetrovacej“ správy, ktorú vypracoval poradný výbor, pričom túto žiadosť zopakoval v liste z 5. februára 2016.
- 22 Generálny riaditeľ pre personál poskytol žalobkyne listom z 9. februára 2016 lehotu na predloženie jej písomných pripomienok k jeho úmyslu zamietnuť žiadosť o pomoc, do 1. apríla 2016. Navyše ju informoval o tom, že poradný výbor mu poslal iba stanovisko, v ktorom dospel k záveru, že v prípade žalobkyne nedošlo k psychickému obťažovaniu. V tejto súvislosti bolo bežné, že poradný výbor mu

- neposkytol správu, ako je uvedená v článku 14 interných pravidiel v oblasti obťažovania, pretože takú správu poradný výbor vypracuje iba v prípadoch, v ktorých konštatuje, že došlo k psychickému obťažovaniu.
- 23 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu pre verejnú službu 14. marca 2016 podala žalobkyňa žalobu, ktorá bola pôvodne zapísaná do registra pod spisovou značkou F-14/16, na zrušenie rozhodnutia o nepredĺžení.
- 24 Dňa 1. apríla 2016 predložila žalobkyňa svoje písomné pripomienky k listom generálneho riaditeľa pre personál z 8. decembra 2015 a z 9. februára 2016. Žalobkyňa v nich okrem iného spochybnila tvrdenie generálneho riaditeľa pre personál, podľa ktorého poradný výbor nevypracoval správu v zmysle článku 14 interných pravidiel v oblasti obťažovania, ale vydal len stanovisko, pričom zopakovala skutočnosť, že správanie vedúceho audiovizuálneho oddelenia voči nej predstavovalo psychické obťažovanie v zmysle článku 12a služobného poriadku. V tejto súvislosti uviedla, že tým, že generálny riaditeľ pre personál jej odmietol poskytnúť všetky závery poradného výboru, bolo porušené jej právo na obhajobu, a pripomienky, ktoré predložila, boli zbavené akéhokoľvek potrebného účinku.
- 25 Generálny riaditeľ pre personál ako OUPZ rozhodnutím z 3. júna 2016 zamietol žiadosť o pomoc (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). V tomto rozhodnutí okrem iného uviedol, že žalobkyni boli poskytnuté úplné a podrobné informácie o dôvodoch, na základe ktorých zamýšľal zamietnuť žiadosť o pomoc k 8. decembru 2015. Pripomenul však, že rozhodovanie o žiadosti o pomoc patrí iba do jeho právomoci a že poradný výbor nemá v tejto súvislosti žiadnu rozhodovaciu právomoc. Žalobkyňa však podľa neho nemala žiadne subjektívne právo na to, aby jej poradný výbor poskytol správu z vyšetrovania, stanovisko či zápisnice o výsluchoch svedkov.
- 26 Pokiaľ ide o procesné nezrovnalosti uvádzané žalobkyňou, generálny riaditeľ pre personál konštatoval najmä to, že žalobkyňa tým, že žiadosť o pomoc predložila predsedovi poradného výboru v kópii, v zmysle interných pravidiel v oblasti obťažovania tomuto poradnému výboru formálne sťažnosť nepredložila.
- 27 Pokiaľ ide o vec samu, generálny riaditeľ pre personál trval na analýze, ktorú uviedol v liste z 8. decembra 2015, a preto rozhodol, že neuzná, že situácia, ktorú opísala žalobkyňa, spadá pod pojem psychické obťažovanie v zmysle článku 12a služobného poriadku.
- 28 Podľa článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2016/1192 zo 6. júla 2016 o prenesení právomoci rozhodovať v prvom stupni v sporoch medzi Európskou úniou a jej zamestnancami na Všeobecný súd (Ú. v. EÚ L 200, 2016, s. 137) sa veci F-142/15 a F-14/16 preniesli na Všeobecný súd v stave, v akom sa nachádzali 31. augusta 2016. Boli zapísané do registra pod spisovými značkami T-570/16 a T-584/16 a následne pridelené prvej komore Všeobecného súdu.
- 29 Žalobkyňa podala 6. septembra 2016 proti napadnutému rozhodnutiu sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku. Na podporu tejto sťažnosti poukázala na porušenie práva na obhajobu, článku 41 Charty základných práv, práva byť vypočutý a zásady kontradiktórnosti, ako aj na nezrovnalosti v konaní poradného výboru, zjavne nesprávne posúdenia, porušenie článkov 12a a 24 služobného poriadku a porušenie povinnosti poskytnúť pomoc a povinnosti starostlivosti.
- 30 Generálny tajomník ako OUPZ rozhodnutím zo 4. januára 2017 uvedenú sťažnosť zamietol (ďalej len „rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti“).
- 31 Pokiaľ ide o výhradu žalobkyne, ktorá sa týka toho, že OUPZ jej neposkytol správu, ktorú vypracoval poradný výbor, a zápisnice o výsluchoch svedkov, generálny tajomník konštatoval najmä to, že OUPZ nie je vzhľadom na judikatúru vyplývajúcu z rozsudkov z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia (F-46/11, EU:F:2013:115) a z 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678) povinný žalobkyni poskytnúť tieto dokumenty najmä preto, že poradný výbor musí v Parlamente pracovať s maximálnym

dôverným zaobchádzaním a jeho rokovania sú tajné. Na účely zabezpečenia slobody prejavu všetkých účastníkov konania, najmä svedkov, však nie je možné, aby OOUPZ poskytol žalobkyni tieto dokumenty.

- 32 Generálny tajomník navyše zdôraznil, že členovia poradného výboru nezasadali z titulu svojich funkcií v administratíve Parlamentu a že medzi týmito členmi a svedkami, ktorých vypočul poradný výbor, neexistuje žiadny hierarchický vzťah podriadenosti. Pokiaľ ide o výsluch dvoch svedkov, ktorý žiadala žalobkyňa, generálny tajomník uviedol, že odmietli vypovedať ako svedkovia. Pokiaľ ide o výsluch dvoch lekárov, ktorý žiadala žalobkyňa, trval na tom, že nikdy neboli svedkami toho, čo sa stalo medzi žalobkyňou a údajným obťažovateľom a že ich svedecká výpoveď bola preto irelevantná.
- 33 Napokon pokiaľ ide v prejednávanej veci o existenciu prípadu psychického obťažovania v zmysle článku 12a ods. 3 služobného poriadku, generálny tajomník pripustil, že skutočnosti uvádzané žalobkyňou mohli predstavovať úmyselné a opakované konanie v zmysle tohto ustanovenia. Napriek tomu konštatoval nasledujúce:

„Nemalo by sa zabúdať na to, že údajný obťažovateľ je nadriadený [žalobkyne]. Je však v povahe funkcie vedúceho oddelenia, aby svojim spolupracovníkom pripomínal, že majú dodržiavať jeho pokyny, prispievať k dobrej spolupráci medzi kolegami, primerane zdieľať informácie, ktoré sú užitočné v rámci práce, alebo poskytnúť vysvetlenia, ak sa nezúčastnili na poradách. Zdá sa, že skutočnosti, na ktoré poukázala [žalobkyňa], ak sa berú ako celok, nepredstavujú nevhodné správanie vedúceho oddelenia vo vzťahu k podriadenému. Skutočnosti skôr svedčia o tom, že tento vedúci oddelenia sa domnieval, že jeho vedenie bolo spochybnené, čo vyvolalo napätie, a pritom bolo potrebné zasiahnuť na účely zlepšenia fungovania služby. Údajné obťažovanie [žalobkyne] pred jej kolegami bez toho, aby mala možnosť brániť sa, sa uskutočnilo presne počas porád, na ktorých sa malo hovoriť o nefunkčnosti služby. Vyjadrenia pripisované údajnému obťažovateľovi, ktoré sú určite poľutovaniahodné, musia preto súvisieť s týmto kontextom napätia a nefunkčnosťou...“

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 34 Žalobkyňa návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 12. apríla 2017 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 35 Žaloby, ktoré podala žalobkyňa predtým, Všeobecný súd zamietol rozsudkami z 24. apríla 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282) a HF/Parlament (T-570/16, EU:T:2017:283).
- 36 Listom kancelárie z 1. septembra 2017 bol Parlament v rámci opatrení prijatých na zabezpečenie priebehu konania požiadaný o to, aby Všeobecnému súdu predložil správu alebo prípadne závery, ktoré poradný výbor poskytol OOUPZ bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 92 ods. 3 a článku 103 rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.
- 37 Parlament listom z 12. septembra 2017 vysvetlil, že rokovania poradného výboru sú tajné a že s menami svedkov, ktorých tento výbor vypočul, sa musí zaobchádzať dôverne. Za týchto podmienok požadoval, aby bolo stanovisko poradného výboru považované v zmysle článku 103 rokovacieho poriadku za dôverné.
- 38 Všeobecný súd uznesením z 21. septembra 2017 nariadil Parlamentu podľa článku 92 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby predložil správu alebo stanovisko, ktoré v prejednávanej veci poradný výbor poskytol OOUPZ a ktoré Parlament odmietol predložiť v rámci odpovede na opatrenia prijaté Všeobecným súdom na zabezpečenie priebehu konania, pričom spresnil, že žalobkyni nebude tento dokument poskytnutý v tomto štádiu konania.

- 39 Listom kancelárie z 22. septembra 2017 bol Parlament rovnako v rámci opatrení prijatých na zabezpečenie priebehu konania požiadaný o to, aby Všeobecnému súdu uviedol, či zápisnice o výsluchoch svedkov v prejednávanej veci vypracoval poradný výbor alebo iný orgán Parlamentu. Parlament bol vyzvaný, aby ich v prípade potreby predložil Všeobecnému súdu bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 92 ods. 3 a článku 103 rokovacieho poriadku.
- 40 Parlament predložil závery poradného výboru z 12. októbra 2015 v podobe stanoviska 25. septembra 2017 (ďalej len „stanovisko poradného výboru“). Listom z rovnakého dňa požiadal z tých istých dôvodov ako v prípade dôvodov, ktoré uviedol, pokiaľ ide o toto stanovisko, aby boli zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vypracoval poradný výbor, považované za dôverné v zmysle článku 103 rokovacieho poriadku.
- 41 Všeobecný súd uznesením z 2. októbra 2017 nariadil Parlamentu podľa článku 92 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby predložil zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vypracoval poradný výbor a ktoré Parlament odmietol predložiť v rámci odpovede na opatrenia prijaté Všeobecným súdom na zabezpečenie priebehu konania, pričom spresnil, že žalobkyni nebudú tieto dokumenty poskytnuté v tomto štádiu konania.
- 42 Dňa 10. októbra 2017 bola písomná časť konania po opakovanej výmene vyjadrení uzavretá.
- 43 Dňa 12. októbra 2017 Parlament predložil zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vypracoval poradný výbor a ktoré mali vo vzťahu k žalobkyni podľa jeho názoru zostať dôverné.
- 44 Všeobecný súd uznesením z 30. novembra 2017 nariadil Parlamentu, aby predložil verziu stanoviska poradného výboru, ktorá nemá dôverný charakter a v ktorej sú vynechané mená štrnástich vypočúvaných osôb, ako aj verziu zápisníc o výsluchoch svedkov, ktorú vypracoval tento výbor, ktorá nemá dôverný charakter a v ktorej sú vynechané len údaje umožňujúce preukázať bez dôvodných pochybností totožnosť rôznych svedkov. Všeobecný súd rovnako v ten istý deň položil účastníkom konania v rámci opatrení prijatých na zabezpečenie priebehu konania otázky, na ktoré mali odpovedať písomne, a ktorí na túto žiadosť odpovedali v stanovených lehotách.
- 45 Žalobkyňa a Parlament odpovedali na otázky, ktoré im položil Všeobecný súd v rámci opatrení prijatých na zabezpečenie priebehu konania 12. a 15. decembra 2018.
- 46 Po tom, ako Parlament predložil verziu stanoviska poradného výboru, ktorá nemá dôverný charakter, ako aj zápisnice o výsluchoch štrnástich svedkov, vrátane výsluchu vedúceho audiovizuálneho oddelenia a žalobkyne, boli oznámené žalobkyni, ktorá v tejto súvislosti, rovnako ako aj k písomným odpovediam Parlamentu na otázky Všeobecného súdu 15. januára 2018 predložila svoje pripomienky.
- 47 Účastníci konania boli vypočutí na pojednávaní, ktoré sa konalo 23. februára 2018. Z dôvodu nejasnej a nejednoznačnej odpovede Parlamentu na jednu z otázok Všeobecného súdu mu tento súd umožnil odpovedať písomne. Všeobecný súd v nadväznosti na odpoveď Parlamentu zo 7. marca 2018 a pripomienky, ktoré žalobkyňa predložila k tejto odpovedi 26. marca 2018, uzavrel ústnu časť konania.
- 48 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie a v prípade potreby rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti,
 - uložil Parlamentu povinnosť zaplatiť náhradu škody stanovenú *ex aequo et bono* vo výške 90 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú mala utrpieť v dôsledku nezákonného konania Ooupz pri rozhodovaní o žiadosti o pomoc,
 - uložil Parlamentu povinnosť nahradiť trovy konania.

- 49 Parlament navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
 - uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

O predmete žaloby

- 50 Podľa ustálenej judikatúry dôsledkom návrhov na zrušenie, ktoré sú formálne podané proti rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti, je to, že Všeobecnému súdu je predložený akt, proti ktorému bola sťažnosť podaná, keďže nemajú ako také samostatný obsah (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. januára 1989, Vainker/Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, bod 8, a zo 6. apríla 2006, Camós Grau/Komisia, T-309/03, EU:T:2006:110, bod 43).
- 51 Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti iba potvrdzuje napadnuté rozhodnutie, treba konštatovať, že návrhy na zrušenie rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti nemajú samostatný obsah, a preto nie je o nich potrebné rozhodnúť osobitne, aj keď pri preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia je jednak potrebné zohľadniť to, že odôvodnenie rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti by malo byť v súlade s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. decembra 2009, Komisia/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, body 58 a 59 a citovanú judikatúru) a jednak odôvodnenie v liste z 8. decembra 2015, v ktorom OOUPZ predbežne vypočul žalobkyňu vzhľadom na to, že v napadnutom rozhodnutí je uvedené, že toto rozhodnutie je doplnené odkazom na tento list, pokiaľ ide o dôvody, na základe ktorých sa OOUPZ nedomnieva, že žalobkyňa bola obeťou psychického obťažovania.

O návrhoch na zrušenie

- 52 Žalobkyňa na podporu svojich návrhov na zrušenie formálne uvádza tri žalobné dôvody, ktoré sú založené na:
- po prvé porušení práva na obhajobu, článku 41 Charty základných práv, práva byť vypočutý a zásady kontradiktórnosti,
 - po druhé procesných pochybeniach v rozsahu, v akom sa konanie poradného výboru vyznačovalo nezrovnalosťami a neobjektívnosťou,
 - po tretie zjavne nesprávnych posúdeniach, porušení povinnosti poskytnúť pomoc a povinnosti starostlivosti, ako aj porušení článkov 12a a 24 služobného poriadku.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu, článku 41 Charty základných práv, práva byť vypočutý a zásady kontradiktórnosti

- 53 Žalobkyňa na podporu svojho prvého žalobného dôvodu pripomína, že ak je poradný výbor poverený vyšetrovaním, ako to bolo v prejednávanej veci, musí podľa článku 15 interných pravidiel v oblasti obťažovania poskytnúť svoje závery OOUPZ.
- 54 Žalobkyňa zdôrazňuje, že generálny riaditeľ pre personál vo svojom rozhodnutí z 9. februára 2016 odôvodnil odmietnutie poskytnúť jej správu poradného výboru, ktorú požadovala tým, že v prejednávanej veci nebola vypracovaná žiadna správa a že tento výbor mu poskytol len stanovisko.

Žalobkyňa však predtým, ako v rámci súdneho konania získala stanovisko poradného výboru, spochybnila skutočnosť, že poradný výbor v prejednávanej veci nevypracoval správu alebo podstatné závery v súlade s internými pravidlami v oblasti obťažovania. Je totiž nepravdepodobné, že list z 8. decembra 2015, ktorý má len dve strany, by mohol odrážať úplný obsah záverov poradného výboru, keďže uvedené závery sú výsledkom pätnásťmesačného vyšetrovania a výsluchov vedúceho audiovizuálneho oddelenia, ako aj trinástich svedkov. Samotný obsah tohto listu jej navyše neumožnil pochopiť všetky dôvody, ktoré OOUPZ zohľadnil v napadnutom rozhodnutí, ani spochybniť vyhlásenia, ktoré mohli urobiť niektorí svedkovia alebo ich prípadné skreslenie zo strany OOUPZ.

- 55 Žalobkyňa v každom prípade spochybňuje stanovisko generálneho tajomníka, ktoré je uvedené v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti, podľa ktorého mala ako sťažovateľka menej dôležité právo na obhajobu. V tejto súvislosti sa domnieva, že zásada kontradiktórnosti a zásada práva na obhajobu v každom prípade ukladajú OOUPZ povinnosť, aby jej poskytol nielen závery poradného výboru, ale aj zápisnice o výsluchoch svedkov, dokumenty, ktoré napokon získala v priebehu konania najmä preto, že OOUPZ v napadnutom rozhodnutí ani v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti neodôvodnil odmietnutie poskytnúť tieto dokumenty potrebou chrániť dôverné zaobchádzanie s totožnosťou obvinených a svedkov v zmysle judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia (F-46/11, EU:F:2013:115).
- 56 Podľa žalobkyne je odkaz na tajnú a dôvernú povahu práce poradného výboru, ako je stanovená v interných pravidlách v oblasti obťažovania, neúčinný. OOUPZ mohol navyše zväžiť vypracovanie verzie správy alebo záverov poradného výboru, ako aj zápisníc o výsluchoch svedkov, ktorá nemá dôverný charakter, čo napokon urobil Parlament v rámci odpovede na dokazovanie v konaní pred Všeobecným súdom.
- 57 Žalobkyňa sa domnieva, že vzhľadom na to, že nemala k dispozícii takéto dokumenty pre svoje pripomienky z 1. apríla 2016, nemala k dispozícii dôvody a všetky úvahy, ktoré zohľadnil OOUPZ pri prijímaní napadnutého rozhodnutia. Preto OOUPZ v prejednávanej veci porušil aj jej právo byť vypočutý, ako je stanovené v článku 41 Charty základných práv.
- 58 Žalobkyňa navyše uvádza, že OOUPZ sa v štádiu konania pred podaním žaloby nezmieňuje o ochrane dôverného zaobchádzania so svedkami stanovenej v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv na účely odôvodnenia odmietnutia prístupu k záverom poradného výboru a k zápisniciam o výsluchoch svedkov. Vzhľadom na judikatúru vyplývajúcu z rozsudku z 12. decembra 2013, Simpson/Rada (F-142/11, EU:F:2013:201, bod 28) sa preto Parlament nemôže v sporovom štádiu konania odvolávať na účely odôvodnenia opodstatnenosti rozhodnutia OOUPZ o odmietnutí prístupu k týmto dokumentom na tento aspekt, pretože podobné tvrdenie by bolo oneskorené, a teda neprípustné.
- 59 Parlament navrhuje zamietnuť prvý žalobný dôvod ako nedôvodný, pričom uvádza, že judikatúra, na ktorú sa žalobkyňa odvoláva, v každom prípade vôbec neukladá OOUPZ povinnosť, aby jej sprístupnil prácu poradného výboru. Navyše zdôrazňuje, že OOUPZ sa v prejednávanej veci v záujme zaručenia slobody prejavu svedkov rozhodol zaručiť dôverné zaobchádzanie so svedkami nielen vo vzťahu k údajnému obťažovateľovi, ale aj vo vzťahu k sťažovateľke. V tejto súvislosti odkazuje na bod 41 rozsudku z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia (F-46/11, EU:F:2013:115), v ktorom Súd pre verejnú službu rozhodol, že „v kontexte sťažnosti pre psychické obťažovanie je potrebné – s výnimkou osobitných okolností – zaručiť dôvernú získať svedeckých výpovedí, a to aj v súdnom konaní, keďže možnosť prípadného zrušenia tejto dôvernosti v súdnom konaní môže brániť vykonaniu neutrálneho a objektívneho vyšetrovania s neobmedzenou spoluprácou zamestnancov, ktorí majú byť vypočutí ako svedkovia“.

– *Predbežné úvahy o rozhodovaní o žiadosti o pomoc podanej na základe služobného poriadku*

- 60 Na úvod treba pripomenúť, že ak je OOUPZ alebo prípadne menovaciemu orgánu inštitúcie („ďalej len „menovací orgán“) na základe článku 90 ods. 1 služobného poriadku predložená žiadosť o pomoc v zmysle článku 24 uvedeného služobného poriadku, tento orgán musí v rámci povinnosti poskytnúť pomoc v prípade udalosti, ktorá je nezlučiteľná s riadnym a nerušeným výkonom služby, zasiahnuť s potrebným nasadením a reagovať podľa okolností prejednávanej veci s potrebnou rýchlosťou a starostlivosťou na účely zistenia skutkového stavu a so znalosťou veci vyvodíť vhodné dôsledky. Na tento účel postačuje, aby úradník alebo zamestnanec, ktorý sa domáha ochrany od svojej inštitúcie, predložil aspoň neúplný dôkaz o tom, že útoky, ktorým bol údajne vystavený, sa skutočne odohrali. V prípade, že existujú takéto skutočnosti, príslušnej inštitúcii prináleží, aby prijala vhodné opatrenia, najmä aby uskutočnila administratívne vyšetrovanie na účely zistenia skutkových okolností, ktoré sú predmetom žiadosti o pomoc, v spolupráci s osobou, ktorá ju podala (rozsudky z 26. januára 1989, Koutchoumoff/Komisia, 224/87, EU:C:1989:38, body 15 a 16; z 12. júla 2011, Komisia/Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, bod 84, a z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 46).
- 61 Povinnosť poskytnúť pomoc v prípade obvinení z obťažovania zahŕňa najmä povinnosť administratívy starostlivo, bezodkladne a absolútne dôverne preskúmať žiadosť o pomoc v oblasti obťažovania a informovať žiadateľa o ďalšom postupe v konaní o jeho žiadosti (rozsudky z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 47; z 27. novembra 2008, Klug/EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, bod 74, a zo 6. októbra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, bod 88).
- 62 Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré treba prijať v situácii, ktorá tak ako v prejednávanej veci patrí do pôsobnosti článku 24 služobného poriadku, administratíva má pri výbere opatrení a spôsobov uplatnenia článku 24 služobného poriadku širokú mieru voľnej úvahy, ktorá podlieha preskúmaniu súdu Európskej únie (rozsudky z 15. septembra 1998, Haas a i./Komisia, T-3/96, EU:T:1998:202, bod 54; z 25. októbra 2007, Lo Giudice/Komisia, T-154/05, EU:T:2007:322, bod 137, a z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 48).
- 63 Ak administratíva v nadväznosti na podanie žiadosti o pomoc, o akú ide v prejednávanej veci, rozhodne o začatí administratívneho vyšetrovania, prípadne ho zverí rovnako ako v prejednávanej veci poradnému výboru (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, bod 99), samotným cieľom tohto administratívneho vyšetrovania je potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu psychického obťažovania v zmysle článku 12a služobného poriadku, takže OOUPZ nemôže predvídať výsledok vyšetrovania a nemá ani zaujať stanovisko, a to ani implicitné, k existencii údajného obťažovania predtým, ako má k dispozícii výsledky administratívneho vyšetrovania. Inými slovami, pre začatie administratívneho vyšetrovania platí, že administratíva nezaujíma stanovisko predčasne predovšetkým na základe jednostranného opisu skutočností poskytnutého v žiadosti o pomoc, pretože si musí svoj postoj naopak vyhradiť až do okamihu, keď je uvedené vyšetrovanie, ktoré musí prebiehať v rámci konfrontácie tvrdení úradníka alebo zamestnanca, ktorý podal žiadosť o pomoc, s verziou skutočností, ktorú poskytol údajný obťažovateľ, rovnako ako aj s verziou osôb, ktoré mohli byť svedkami uvádzaných skutočností, ktoré údajne predstavujú porušenie článku 12a služobného poriadku zo strany údajného obťažovateľa, skončené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 59 a citovanú judikatúru).
- 64 V tejto súvislosti konštatovanie administratívy po skončení administratívneho vyšetrovania, ktoré môže byť prípadne vedené s pomocou orgánu odlišného od OOUPZ, akým je poradný výbor, že došlo k psychickému obťažovaniu, môže mať samo osebe na jednej strane priaznivý účinok v terapeutickom procese psychického zotavenia obťažovaného úradníka alebo zamestnanca a môže okrem toho nielen odôvodniť disciplinárne konanie voči obťažovateľovi, ale obeť ho môže využiť aj na účely prípadného konania na vnútroštátnom súde, na ktoré sa vzťahuje povinnosť OOUPZ poskytnúť pomoc podľa článku 24 služobného poriadku, ktorá nezaniká na konci obdobia zamestnania dotknutého zamestnanca. Na druhej strane vedenie administratívneho vyšetrovania až do jeho konca môže naopak vyvrátiť tvrdenia údajnej obeť a umožniť tak napraviť ujmy, ktoré takéto obvinenie, ak by sa malo

- ukázať nedôvodné, mohlo spôsobiť osobe označenej vyšetrovaním za údajného obťažovateľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 61 a citované judikatúry).
- 65 V tejto súvislosti treba predovšetkým uviesť, že služobný poriadok nestanovuje žiadne osobitné konanie, ktoré by musela administratíva uskutočniť pri rozhodovaní o žiadosti o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku predloženej na základe článku 90 ods. 1 uvedeného služobného poriadku a predmetom ktorého je tvrdenie úradníka alebo zamestnanca, podľa ktorého sa iný úradník alebo zamestnanec údajne voči nemu správal v rozpore s článkom 12a služobného poriadku.
- 66 Ďalej treba pripomenúť, že administratívne vyšetrovanie, ktoré sa začalo v nadväznosti na podanie žiadosti úradníka alebo zamestnanca o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku v súvislosti s činmi tretej osoby, úradníka alebo zamestnanca, ktoré údajne spočívajú v psychickom obťažovaní v zmysle článku 12a služobného poriadku, sa síce začína na jeho žiadosť, ale nemôže byť považované za vyšetrovanie, ktoré sa začalo proti tomuto úradníkovi alebo zamestnancovi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2012, Skareby/Komisia, F-42/10, EU:F:2012:64, bod 46). Podľa ustálenej judikatúry totiž úloha osoby, ktorá podala žiadosť o pomoc v oblasti obťažovania, spočíva hlavne v jej spolupráci v rámci riadneho priebehu administratívneho vyšetrovania na účely zistenia skutkového stavu (rozsudky z 26. januára 1989, Koutchoumoff/Komisia, 224/87, EU:C:1989:38, body 15 a 16; z 25. októbra 2007, Lo Giudice/Komisia, T-154/05, EU:T:2007:322, bod 136, a zo 6. októbra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, bod 87).
- 67 Rešpektovanie práva na obhajobu, ako je uvedené v článku 48 Charty základných práv s názvom „Prezumpcia neviny a právo na obhajobu“, však vyžaduje, aby osoby, ktorým sú určené rozhodnutia, ktoré významným spôsobom ovplyvňujú ich záujmy, mohli užitočne vyjadriť svoje stanovisko ku skutočnostiam, ktoré môžu byť uplatnené v ich „neprospech“ s cieľom odôvodniť tieto rozhodnutia (rozsudok zo 14. júna 2016, Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, bod 51) a zahŕňa rešpektovanie zásady kontradiktórnosti, ktorá ide nad rámec rešpektovania práva byť vypočutý, ktoré je okrem iného navyše zaručené ako súčasť článku 41 uvedenej Charty s názvom „Právo na dobrú správu vecí verejných“. Tohto rešpektovania práva na obhajobu v zmysle článku 48 Charty základných práv sa možno však dovoľávať len v konaní začatom „proti“ určitej osobe, ktoré môže viesť k aktu spôsobujúcemu jej ujmu a v ktorom administratíva prijme dôkazy v neprospech tejto osoby (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2012, Skareby/Komisia, F-42/10, EU:F:2012:64, bod 46).
- 68 Z toho vyplýva, že osoba, ktorá podala žiadosť o pomoc založenú na porušení článku 12a služobného poriadku, sa nemôže v rámci konania menovacieho orgánu alebo OOUPZ na účely rozhodnutia o tejto žiadosti domáhať rešpektovania práva na obhajobu ako takého uvedeného v článku 48 Charty základných práv, a v tejto súvislosti ani vo forme porušenia zásady kontradiktórnosti.
- 69 To isté navyše platí aj pre údajného obťažovateľa. V žiadosti o pomoc, ktorá viedla k začatiu administratívneho vyšetrovania, môže byť totiž osobne obvinený a už v tomto štádiu sa môže brániť proti obvineniam vzneseným proti nemu, pričom odôvodní, že môže byť vypočutý v rámci vyšetrovania prípadne aj viackrát (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 147). Ak by však bolo proti nemu začaté disciplinárne konanie, v prejednávanej veci predložením veci disciplinárnej komisii, právo na obhajobu v zmysle článku 48 Charty základných práv, a najmä na zásadu kontradiktórnosti, má až v neskoršom štádiu konania, pričom treba zdôrazniť, že služobný poriadok stanovuje len právo byť vypočutý na základe začatia disciplinárneho konania a že konanie má kontradiktórnu povahu až po tom, ako je vec predložená disciplinárnej komisii (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. marca 1998, Tzoanos/Komisia, T-74/96, EU:T:1998:58, bod 340).
- 70 Vzhľadom na to sa musia osobe, ktorá podala žiadosť o pomoc, ako údajnej obeť priznať procesné práva, ktoré sú odlišné od práva na obhajobu uvedeného v článku 48 Charty základných práv a nemajú taký rozsah ako toto právo (rozsudky zo 16. mája 2012, Skareby/Komisia, F-42/10,

EU:F:2012:64, bod 48, a zo 16. decembra 2015, De Loecker/SEAE, F-34/15, EU:F:2015:153, bod 43) a ktoré v konečnom dôsledku spadajú pod právo na riadnu správu vecí verejných, ako je stanovené v článku 41 Charty základných práv.

- 71 Treba totiž pripomenúť, že cieľom administratívneho vyšetrovania, ktoré začala administratíva v reakcii na žiadosť o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku, je poskytnúť vysvetlenia o sporných skutočnostiach na základe záverov vyšetrovania, aby mohla administratíva v tejto súvislosti zaujať konečné stanovisko, čo jej umožní buď žiadosť o pomoc odložiť, alebo pokiaľ sú uvádzané skutočnosti preukázané a patria do pôsobnosti článku 12a služobného poriadku, začať disciplinárne konanie na účely prípadného prijatia disciplinárnych sankcií voči údajnému obťažovateľovi (pozri rozsudok z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 72 Ak administratíva na jednej strane v rámci opatrení prijatých v reakcii na žiadosť o pomoc rozhodne o začatí disciplinárneho konania podľa článku 86 služobného poriadku z dôvodu porušenia zákazu stanoveného v článku 12a služobného poriadku zo strany osoby, ktorá je v tejto žiadosti obvinená, takéto konanie je vedené proti tomuto úradníkovi alebo zamestnancovi, ktorý je údajným obťažovateľom, takže má potom všetky procesné záruky, ktoré vykonávajú právo na obhajobu v zmysle článku 48 Charty základných práv, a najmä zásadu kontradiktórnosti. Tieto záruky sú záruky stanovené v prílohe IX služobného poriadku.
- 73 Ak administratíva na druhej strane v reakcii na žiadosť o pomoc rozhodne, že skutočnosti uvádzané na podporu žiadosti o pomoc nie sú odôvodnené, a preto uvádzané správanie nepredstavuje psychické obťažovanie v zmysle článku 12a služobného poriadku, takéto rozhodnutie spôsobuje osobe, ktorá podala žiadosť o pomoc, ujmu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. septembra 2007, Combescot/Komisia, T-249/04, EU:T:2007:261, bod 32, a z 11. mája 2010, Nanopoulos/Komisia, F-30/08, EU:F:2010:43, bod 93) a v zmysle článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv sa jej nepriaznivo dotýka.
- 74 Osoba, ktorá podala žiadosť o pomoc, musí byť nevyhnutne na účely rešpektovania práva na riadnu správu vecí verejných účinne vypočutá v súlade s článkom 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv predtým, ako menovací orgán alebo OOUPZ prijme toto rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o pomoc. Z toho vyplýva, že dotknutá osoba je predbežne vypočutá o dôvodoch, ktoré chce menovací orgán alebo OOUPZ uviesť na podporu zamietnutia tejto žiadosti.
- 75 V prejednávanej veci je nesporné, že menovací orgán vypočul žalobkyňu na základe listu generálneho riaditeľa pre personál z 8. decembra 2015, v ktorom presne uviedol dôvody, na základe ktorých ako OOUPZ nezamýšľal uznať skutočnosti, ktoré uviedla žalobkyňa, za skutočnosti, ktoré predstavujú psychické obťažovanie v zmysle článku 12a služobného poriadku. Žalobkyňa sa však domnieva, že v rámci písomných pripomienok, ktoré predložila 1. apríla 2016, nebola účinne vypočutá, pretože nemala k dispozícii stanovisko poradného výboru ani zápisnice o výsluchoch svedkov.
- 76 Treba preto určiť, či právo žalobkyne byť vypočutá v prejednávanej veci vyžaduje, aby mala na zostavenie svojich pripomienok k dôvodom, ktoré uvádza OOUPZ v liste z 8. decembra 2015 na účely zamietnutia žiadosti o pomoc k dispozícii aj stanovisko poradného výboru a zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vykonal tento výbor.

– *O povinnosti OOUPZ poskytnúť žalobkyňi stanovisko poradného výboru pred prijatím napadnutého rozhodnutia*

- 77 Všeobecný súd vo veci, ktorá spochybňuje normatívny poriadok uplatniteľný na Európsku centrálnu banku (ECB), a nie služobný poriadok, rozhodol, že ak administratíva rozhodla o začatí administratívneho vyšetrovania, ktoré viedlo k vypracovaniu správy, zamestnancovi tejto inštitúcie, ktorý podľa terminológie normatívneho poriadku tejto inštitúcie podal „sťažnosť“, aby oznámil

skutočnosti, ktoré údajne patria pod pojem psychické obťažovanie, ako je definovaný v predpisoch uplatniteľných na zamestnancov ECB, by mala byť podobne ako obvinenému priznaná možnosť, aby predtým ako administratíva ECB rozhodne o sťažnosti alebo prinajmenšom o skutočnostiach, ktoré zohľadní na účely prijatia svojho rozhodnutia, predložil svoje pripomienky k návrhu správy z vyšetrovania, ako je stanovený v uvedených predpisoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB, T-114/13 P, EU:T:2015:678, bod 41).

- 78 Menovací orgán alebo prípadne OOUPZ musí v oblasti pravidiel služobného poriadku rozhodnúť nie o sťažnosti, ale o žiadosti o pomoc formulovanej podľa článku 24 a článku 90 ods. 1 služobného poriadku. V tejto súvislosti, na rozdiel od toho, čo platí v prípade režimu, ktorý sa uplatňuje v prípade ECB, služobný poriadok nestanovuje žiadne osobitné konanie o tom, ako by mal menovací orgán alebo OOUPZ rozhodovať o žiadosti o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku, ktorej predmetom je otázka porušenia článku 12a služobného poriadku, ani žiadne ustanovenie, ktoré by ako také ukladalo povinnosť poskytnúť osobe, ktorá podala žiadosť o pomoc, alebo osobe, ktorá bola v tejto žiadosti obvinená ako údajný obťažovateľ, stanovisko poradného výboru alebo zápisnice o výsluchoch svedkov, ktorých vypočúval tento výbor.
- 79 Vzhľadom na to bolo rozhodnuté, že pokiaľ sa v rámci vyšetrovania zaručí ochrana záujmov obvinených a svedkov, nijaké ustanovenie služobného poriadku nezakazuje poskytnutie záverečnej správy z vyšetrovania tretej osobe, ktorá má oprávnený záujem oboznámiť sa s ňou, ako je to v prípade osoby, ktorá podala žiadosť o pomoc podľa článku 24 služobného poriadku, v ktorej uvádza porušenie článku 12a služobného poriadku. V tomto kontexte tak bolo zdôraznené, že niektoré inštitúcie sa v rámci svojej autonómie pri vykonávaní týchto ustanovení služobného poriadku občas rozhodli pre toto riešenie a poskytli žiadateľovi o pomoc záverečnú správu z vyšetrovania, a to buď pred podaním žaloby v prílohe konečného rozhodnutia o žiadosti o pomoc, alebo na základe opatrenia na zabezpečenie priebehu konania, o ktorom rozhodol súd Únie, ktorý má rozhodnúť v prvom stupni (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia, F-46/11, EU:F:2013:115, bod 133).
- 80 Všeobecný súd sa však domnieva, že ak sa OOUPZ rozhodne rovnako ako v prejednávanej veci získajú stanovisko poradného výboru, ktorému zverí úlohu viesť administratívne vyšetrovanie, a že v rozhodnutí o žiadosti o pomoc zohľadní stanovisko, ktoré vydal tento poradný výbor, uvedené poradné stanovisko, ktoré môže byť vypracované vo forme, ktorá nemá dôverný charakter rešpektujúc anonymitu poskytnutú svedkom, musí byť v zásade oznámené osobe, ktorá podala žiadosť o pomoc pri uplatnení jej práva byť vypočutý, a to aj vtedy, keď interné pravidlá v oblasti obťažovania nestanovujú takéto poskytnutie.
- 81 To, že OOUPZ odmietol v rozhodnutí z 9. februára 2016, v napadnutom rozhodnutí a v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti poskytnúť žalobkyni stanovisko poradného výboru a v prejednávanej veci ju vypočul len na základe listu z 8. decembra 2015, v ktorom boli uvedené dôvody, na základe ktorých generálny riaditeľ pre personál zamýšľal zamietnuť žiadosť o pomoc, je preto v rozpore s právom byť vypočutý, ako je uvedené v článku 41 Charty základných práv.

– O povinnosti OOUPZ poskytnúť žalobkyni zápisnice o výsluchoch svedkov pred prijatím napadnutého rozhodnutia

- 82 Pokiaľ ide o zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vykonal poradný výbor, OOUPZ ich odmietol poskytnúť žalobkyni v záujme dôverného zaobchádzania s prácou poradného výboru, ktoré je nevyhnutné na zabezpečenie slobody prejavu svedkov, ktorá im bola pripomenutá pred každým rozhovorom s poradným výborom. Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, tento dôvod o ochrane dôverného zaobchádzania so svedkami bol uvedený v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti, a preto ho Parlament môže vzhľadom na vyvíjajúcu sa povahu konania pred podaním žaloby zopakovať a spresniť v sporovej časti konania.

- 83 V tejto súvislosti sa Všeobecný súd domnieva, že na účely zabezpečenia účinného uplatnenia zákazu akejkoľvek formy psychického alebo sexuálneho obťažovania na pracovisku môže administratíva svedkom, ktorí súhlasia s tým, že budú vypovedať ako svedkovia o sporných skutočnostiach v prípade údajného obťažovania, umožniť zabezpečenie dôverného zaobchádzania s ich svedeckými výpoveďami voči údajnému obťažovateľovi, ako aj voči údajnej obeti, prinajmenšom v rámci konania uplatneného pri rozhodovaní o žiadosti o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku.
- 84 Na jednej strane totiž vzhľadom na to, že jedným zo stanovených cieľov administratívy v rámci rozhodovania o žiadosti o pomoc je obnovenie pokojnej atmosféry v službe, to, že údajný obťažovateľ a údajná obeť by sa oboznámili s obsahom svedeckých výpovedí, by mohla tým, že medzi ľuďmi v rámci služby oživí prípadné nepriateľstvo a tým, že odradí osoby, ktoré by mohli v budúcnosti poskytnúť relevantné svedecké výpovede od toho, aby tak urobili, ohroziť tento cieľ.
- 85 Ak na druhej strane prijme inštitúcia informácie poskytnuté dobrovoľne, avšak doplnené žiadosťou o dôverné zaobchádzanie v záujme ochrany anonymity osoby, ktorá informácie poskytla, je inštitúcia, ktorá súhlasí s prijatím takýchto informácií, povinná takúto podmienku dodržať (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok zo 7. novembra 1985, Adams/Komisia, 145/83, EU:C:1985:448, bod 34). Môže to tak však byť aj v prípade, ak úradníci alebo zamestnanci súhlasia s poskytnutím svojich svedeckých výpovedí, aby administratíve umožnili objasniť skutočnosti, ktoré sú predmetom žiadosti o pomoc, ale požadujú za to zabezpečenie anonymity voči údajnému obťažovateľovi a/alebo voči údajnej obeti, pričom treba zdôrazniť, že aj keď je ich účasť z hľadiska služobného poriadku žiaduca, nie je nevyhnutné, aby spolupracovali na vyšetrowaní tým, že poskytnú svoje svedecké výpovede.
- 86 Ak administratíva vzhľadom na to rozhodne o začatí disciplinárneho konania voči údajnému obťažovateľovi, jeho právo na obhajobu je výslovne upravené v prílohe IX služobného poriadku a menovaciemu orgánu alebo OOUPZ prináleží, aby dotknutej osobe poskytol akýkoľvek dokument, ktorý chce predložiť na posúdenie disciplinárnej komisii, ktorej prináleží, aby v prípade potreby opätovne vypočula svedkov o vytýkaných skutočnostiach.
- 87 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že OOUPZ tým, že v prejednávanej veci odmietol poskytnúť žalobkyni v konaní pred podaním žaloby zápisnice o výsluchoch svedkov, neporušil právo byť vypočutý, ako je uvedené v článku 41 Charty základných práv.

– *Dôsledky porušenia práva byť vypočutý založeného na neposkytnutí stanoviska poradného výboru v konaní pred podaním žaloby*

- 88 Pokiaľ ide o dôsledky neposkytnutia stanoviska poradného výboru žalobkyni v konaní pred podaním žaloby, treba pripomenúť, že podľa judikatúry aj v prípade porušenia práva byť vypočutý je na účely vyhovenia žalobnému dôvodu ešte potrebné, aby neexistencia tohto porušenia mohla viesť k odlišnému výsledku (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 14. apríla 2016, Dalli/Komisia, C-394/15 P, neuvyverejnené, EU:C:2016:262, bod 41; rozsudky zo 6. februára 2007, Wunenburger/Komisia, T-246/04 a T-71/05, EU:T:2007:34, bod 149, a z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-584/16, EU:T:2017:282, bod 157).
- 89 V prejednávanej veci žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 15. januára 2018 tvrdí, že stanovisko poradného výboru bolo stručné a že ak by malo skutočne odrážať prácu výboru, potom treba priznať, že vzhľadom na sťažnosť, ktorú podala, nebolo dostatočné. Všeobecný súd sa však vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy poradného výboru pri organizácii jeho práce domnieva, že stručná povaha stanoviska tohto výboru nebráni tomu, aby splnilo svoj poradný cieľ. OOUPZ mal navyše k dispozícii na účely rozhodnutia o žiadosti o pomoc, v ktorej sú podrobne uvedené vytýkané skutočnosti, nielen toto poradné stanovisko, aj keď bolo stručné, ale aj zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré mu poskytli celkový a podrobný prehľad o existencii týchto skutočností a o tom, ako ich vnímajú rôzni zamestnanci dotknutého oddelenia.

90 Žalobkyňa, ktorej bol tento aspekt predložený opätovne na pojednávaní, nebola schopná vysvetliť, aké iné konkrétne tvrdenie ako tie, ktoré predložila v konaní pred podaním žaloby, by mohla predložiť v prípade, ak by mala stanovisko poradného výboru a ktoré by mohlo ovplyvniť napadnuté rozhodnutie, ktorého dôvody jej boli výslovne uvedené v liste z 8. decembra 2015. Tvrdenia, ktoré uviedla, vrátane tvrdení uvedených na pojednávaní, majú totiž poukázať na štruktúru audiovizuálneho oddelenia, ktorú kvalifikuje ako klanovú, a na nedôvodnosť kritiky vedúceho oddelenia, ktorá sa týka kvality jej práce, najmä údajného zadržiavania informácií a nedostatku tímového ducha. Tieto tvrdenia sa týkajú obsahu svedeckých výpovedí zaznamenaných v zápisniciach o výsluchoch svedkov, a nie stanoviska poradného výboru, s ktorým sa pritom oboznámila v priebehu sporovej časti konania. Je to však jediný dokument, ktorý mal OOUPZ žalobkyni poskytnúť, aby ju mohol účinne vypočuť predtým, ako zamietne žiadosť o pomoc.

91 Za týchto podmienok treba prvý žalobný dôvod zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na procesných pochybeniach v rozsahu, v akom sa konanie poradného výboru vyznačovalo nezrovnalosťami a neobjektívnosťou

92 Žalobkyňa na podporu svojho druhého žalobného dôvodu v podstate tvrdí, že pokiaľ trinásť zo štrnástich svedkov, ktorých vypočúval poradný výbor, boli úradníci alebo zamestnanci, ktorí boli podriadení údajného obťažovateľa, nemohli poskytnúť objektívne svedecké výpovede. Toto zhoršovala skutočnosť, že tá istá osoba bola predsedom poradného výboru a vedúcim oddelenia pre ľudské zdroje, takže jej prítomnosť v poradnom výbore nemohla vypočúvaných svedkov ubezpečiť o tom, že z obsahu ich svedeckých výpovedí nebudú vyvodené žiadne dôsledky na ich služobný postup.

93 Žalobkyňa vytýka OOUPZ aj to, že poradný výbor nevypočul jedného z poverených lekárov inštitúcie ani psychológa Parlamentu, hoci ich výsluch požadovala. Podľa nej však tieto osoby mohli poskytnúť „nestrannejšie svedecké výpovede“ z dôvodu, že medzi nimi a údajným obťažovateľom neexistoval vzťah podriadenosti. Mohli predovšetkým potvrdiť jednak to, že žalobkyňa sa sťažovala v rámci inštitúcie, že bola obeťou psychického obťažovania ešte predtým, ako absolvovala vyšetrenie u svojho osobného lekára, a jednak to, že u nej existovali typické príznaky toho, že bola vystavená psychickému obťažovaniu. Dospela k záveru, že poradný výbor v prejednávanej veci nevedol vyšetrowanie objektívne.

94 Žalobkyňa sa napokon domnieva, že OOUPZ nepreukázal, že poradný výbor skutočne kontaktoval dvoch svedkov, ktorých uviedla a ktorí podľa OOUPZ údajne pred týmto výborom odmietli vypovedať. V každom prípade spochybňuje vyjadrenia pripisované jednému z dvoch svedkov, pani Z, že nebola v každodennom kontakte so žalobkyňou. Pani Z totiž sedela vo vedľajšej kancelárii a bola s ňou viackrát v kontakte, ako to dokazuje výmena e-mailov, ktoré žalobkyňa pripojila k replike.

95 Parlament navrhuje zamietnuť druhý žalobný dôvod ako nedôvodný.

96 V tejto súvislosti zdôrazňuje, že členovia poradného výboru nezasadajú ako úradníci alebo zamestnanci Parlamentu, ale zasadajú ako osoby. Navyše na rozdiel od toho, čo navrhuje žalobkyňa, predseda poradného výboru nie je vôbec zodpovedný za všetkých zamestnancov v služobnom pomere a medzi ním a osobami, ktoré v prejednávanej veci vypovedali, nie je žiadny hierarchický vzťah. Parlament spochybňuje aj tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého skutočnosť, že trinásť zo štrnástich svedkov boli podriadení údajného obťažovateľa, spôsobila to, že nemohli vypovedať slobodne. Podľa Parlamentu boli totiž tieto osoby na jednej strane samozrejme najvhodnejšími osobami na to, aby účinne vypovedali ako svedkovia o sporných skutočnostiach. Na druhej strane to, že je stanovené, že údajný obťažovateľ ani údajná obeť nemajú prístup k obsahu svedeckých výpovedí, slúži práve na zabezpečenie slobody prejavu svedkov. Napokon, pokiaľ ide o dve svedecké výpovede, ktoré uvádza žalobkyňa, Parlament poskytol e-mail zo 4. septembra 2015, ktorý poslal jeden z jeho úradníkov, ktorý je členom sekretariátu

poradného výboru, predsedovi poradného výboru, v ktorom tento úradník informuje o tom, že kontaktoval obidve osoby, ktoré uviedla žalobkyňa ako svedkov, a o dôvodoch, pre ktoré odmietli byť vypočúvané.

- 97 Pokiaľ ide o skutočnosť, že poradný výbor nevypočul všetky osoby, ktoré žalobkyňa navrhovala ako svedkov, Všeobecný súd pripomína, že orgán poverený administratívnym vyšetrovaním, ktorý musí vyšetrovať jemu pridelené spisy proporcionálne, disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o vedenie vyšetrovania, a najmä pokiaľ ide o posúdenie kvality a užitočnosti spolupráce poskytnutej svedkami (rozsudok z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia, F-46/11, EU:F:2013:115, bod 124 a citovaná judikatúra).
- 98 V prejednávanej veci na jednej strane, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, z e-mailu, ktorý poskytol Parlament, vyplýva, že jeden z dvoch členov sekretariátu poradného výboru kontaktoval obidve osoby, ktoré navrhovala vypočuť, ale že tieto dve osoby z rôznych dôvodov odmietli poskytnúť svoje svedecké výpovede.
- 99 V tejto súvislosti však treba zdôrazniť, že aj keď je žiaduce, aby úradníci a zamestnanci inštitúcie, ktorých pracovný pomer trvá, alebo ktorí sú už na dôchodku, pomohli v rámci administratívneho vyšetrovania, z hľadiska služobného poriadku nie je nevyhnutné, aby vypovedali pred takým subjektom, ako je poradný výbor.
- 100 Žalobkyňa sa vzhľadom na to, že osoby, ktoré požadovala vypočuť, vrátane pani Z, mohli odmietnuť vypovedať bez toho, aby museli v tejto súvislosti poskytnúť platný dôvod, zbytočne snaží vyvrátiť vyjadrenia jedného z dvoch členov sekretariátu poradného výboru, podľa ktorých pani Z, ktorá je už na dôchodku, vyhlásila, že sa priamo nepodieľala na skutočnostiach, ktoré sú predmetom vyšetrovania, že so žalobkyňou mala len málo kontaktov, že sa nezúčastnila na predmetných poradách audiovizuálneho oddelenia v prejednávanej veci a že o existencii konfliktu medzi žalobkyňou a vedúcim audiovizuálneho oddelenia sa dozvedela len nepriamo prostredníctvom jedného zo svojich kolegov.
- 101 Na druhej strane poradný výbor v každom prípade vôbec nebol povinný predvolať všetkých svedkov, ktorých žalobkyňa v rámci vyšetrovania navrhla (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2012, Donati/ECB, F-63/09, EU:F:2012:193, bod 187).
- 102 Pokiaľ ide o údajnú chýbajúcu objektivnosť poradného výboru, treba uviesť, že podľa rozhodnutia generálneho tajomníka D(2014) 3983 zo 4. februára 2014 je predsedom poradného výboru pán R. N., pričom poradný výbor sa skladá z dvoch členov administratívy spolu s náhradným členom, dvoch členov Výboru zamestnancov Parlamentu spolu s náhradným členom a z povereného lekára inštitúcie spolu s náhradným povereným lekárom.
- 103 Aj keď nie je upravená úplná parita medzi členmi vymenovanými administratívou a členmi vymenovanými zástupcami zamestnancov, pretože pán R. N., ktorý je navyše vedúci oddelenia pre ľudské zdroje riaditeľstva pre zdroje GR pre personál, patrí k administratíve, Všeobecný súd zastáva názor, že po prvé prítomnosť povereného lekára inštitúcie v poradnom výbore, po druhé okolnosť, že článok 7 interných pravidiel v oblasti obťažovania upravuje, že poradný výbor „pracuje úplne autonómne, nezávisle a dôverne“ a po tretie kolektívna povaha rokovaní predstavujú dostatočné záruky neustrannosti a objektivity stanoviska, ktoré poradný výbor musí formulovať a prijať pre OUPZ (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudky z 30. mája 2002, Onidi/Komisia, T-197/00, EU:T:2002:135, bod 132, a zo 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, bod 150).
- 104 V tejto súvislosti okolnosť, že predseda poradného výboru je navyše vedúcim oddelenia pre ľudské zdroje riaditeľstva pre zdroje GR pre personál, neznamená, na rozdiel od toho, čo špekulatívne tvrdí žalobkyňa, že vykonáva alebo môže vykonávať vplyv na zamestnancov, a teda na rokovania poradného výboru (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, bod 151), ako aj na obsah svedeckých výpovedí trinástich zo štrnástich svedkov. V každom prípade nie je vôbec

preukázané, že predseda poradného výboru, aj keď je vedúci oddelenia pre ľudské zdroje riaditeľstva pre zdroje GR pre personál, by nevyhnutne konal v neprospech žalobkyne (pozri analogicky rozsudok zo 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, bod 152). Okrem toho treba dodať, že na rozdiel od toho, čo zrejme navrhuje žalobkyňa, interné pravidlá v oblasti obťažovania nestanovujú, že musí byť nevyhnutne prítomný pri vedení všetkých výsluchov svedkov v danom prípade.

- 105 Navyše pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, ktoré má spochybníť pravdivosť svedeckých výpovedí, ktoré poskytli vypočúvaní svedkovia, z dôvodu, že všetci boli podriadenými vedúceho audiovizuálneho oddelenia, Všeobecný súd uvádza, že žalobkyňa nepreukázala, že uvedení svedkovia by sa mohli primerane obávať toho, že by museli znášať odvetné opatrenia alebo že by bol na nich vyvíjaný tlak (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2012, Donati/ECB, F-63/09, EU:F:2012:193, bod 183). Ak by sa na jednej strane prijalo toto tvrdenie, znamenalo by to, že vždy, keď by bol riadiaci pracovník inštitúcie obvinený v žiadosti o pomoc, administratíva by sa nemohla opierať o svedecké výpovede členov administratívneho oddelenia, za ktorých zodpovedá tento riadiaci pracovník. To by však bránilo administratíve, aby zistila skutkový stav, ktorý je predmetom žiadosti o pomoc, pretože často sú to práve títo členovia dotknutého administratívneho oddelenia, ktorí sú najpriamejšími svedkami udalostí uvádzaných v žiadosti o pomoc.
- 106 Pokiaľ ide o výsluch dvoch poverených lekárov, ktorý požadovala žalobkyňa, hoci jej poskytli lekárske ošetrenie v rámci lekárskej služby Parlamentu, treba pripomenúť, že stanoviská lekárskeho špecialistu nemôžu samy osebe z právneho hľadiska preukázať existenciu obťažovania alebo pochybenia inštitúcie vo vzťahu k jej povinnosti poskytnúť pomoc (rozsudky zo 6. februára 2015, BQ/Dvor audítorov, T-7/14 P, EU:T:2015:79, bod 49; zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 127, a zo 6. októbra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, bod 92). Hoci lekárske potvrdenia predložené žalobkyňou, rovnako ako aj prípadné svedecké výpovede obidvoch dotknutých poverených lekárov, mohli predovšetkým preukázať, že žalobkyňa mala psychické problémy, napriek tomu však nemohli preukázať, že uvedené problémy boli výsledkom psychického obťažovania, keďže pri závere o existencii takéhoto obťažovania sa osoby, ktoré uvedené potvrdenia vystavili, nevyhnutne opierali výlučne o opis pracovných podmienok v Parlamente, ktorý im poskytla žalobkyňa (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. decembra 2008, K/Parlament, F-15/07, EU:F:2008:158, bod 41, a zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 127).
- 107 Napokon, pokiaľ ide o kritiku žalobkyne týkajúcu sa stručnej povahy alebo v každom prípade demonštratívnej povahy zhrnutia výsluchov, ako je uvedená v zápisniciach o výsluchoch, Všeobecný súd sa domnieva, že pokiaľ ide o jej vlastnú svedeckú výpoveď, žalobkyňa nepreukázala, ktorá alebo ktoré z jej odpovedí na otázky, ktoré jej položil poradný výbor, nebola v zápisnici, ktorá sa jej týka, uvedená alebo nebola uvedená dostatočne. To isté platí aj v prípade výsluchov ostatných svedkov, v súvislosti s ktorými sa Všeobecný súd domnieva, že zápisnice, ktoré poskytol Parlament, boli dostatočné so zreteľom na to, že slúžia pre informáciu, v prejednávanej veci na vypracovanie stanoviska poradného výboru.
- 108 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že druhý žalobný dôvod sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom žalobnom dôvode založenom na „zjavne nesprávnych posúdeniach“, porušení povinnosti poskytnúť pomoc a povinnosti starostlivosti, ako aj porušení článkov 12a a 24 služobného poriadku

- 109 Žalobkyňa na podporu svojho tretieho žalobného dôvodu tvrdí, že OUPZ sa v napadnutom rozhodnutí, ako je potvrdené rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti, dopustil „zjavne nesprávnych posúdení“ tým, že odmietol kvalifikovať udalosti, ktoré opísala v žiadosti o pomoc, ako udalosti predstavujúce psychické obťažovanie. To, že OUPZ zamietol túto žiadosť, predstavuje porušenie článku 12a služobného poriadku a je tak v rozpore s článkom 24 služobného poriadku, pričom OUPZ vznikla povinnosť poskytnúť pomoc. OUPZ si tým nesplnilo svoju povinnosť starostlivosti.

- 110 S odkazom na zoznam, ktorý vypracoval OOUPZ v rámci svojej internej komunikácie z 11. mája 2016 o správaní, ktoré môže byť kvalifikované ako psychické obťažovanie, sa žalobkyňa, na rozdiel od toho, čo uviedol OOUPZ v napadnutom rozhodnutí odvolávajúc sa na kontext organizačných problémov oddelenia, domnieva, že bola predmetom neustálej kritiky zo strany vedúceho oddelenia, nedostatku úcty, nezohľadnenia názorov, ktoré mohla vyjadriť, prehnaného sledovania jej práce, urážok alebo urážlivých poznámok, ignorovania, trvalého nepriateľstva a správania, ktoré ju malo pre jej prácu ponížiť alebo zosmiešniť. V tejto súvislosti sa domnieva, že na rozdiel od toho, čo uvádza Parlament vo svojom vyjadrení k žalobe, kvalifikácia činov psychického obťažovania v zmysle článku 12a služobného poriadku nevyžaduje, aby mali za cieľ úmyselné zhoršenie pracovných podmienok obeť.
- 111 Správanie, ktoré žalobkyňa namieta, je obsiahnuté v opise sporných skutočností, ktorý uviedla v žiadosti o pomoc. V tejto súvislosti sa, na rozdiel od toho, čo tvrdí OOUPZ a Parlament, domnieva, že agresívne, ironické a sarkastické správanie vedúceho audiovizuálneho oddelenia voči nej nemôže byť vôbec odôvodnené problémami vo fungovaní oddelenia, ktoré sa tento vedúci oddelenia snažil vyriešiť, a že v každom prípade nie je ako vedúci oddelenia oprávnený, aby sa takto správal v rozpore s článkom 12a služobného poriadku z toho dôvodu, aby vyriešil uvedené problémy.
- 112 Parlament navrhuje zamietnuť tretí žalobný dôvod ako nedôvodný. Uvádza, že kritika, ktorú vedúci audiovizuálneho oddelenia adresoval žalobkyni, priamo súvisela s potrebou zlepšiť fungovanie oddelenia a že sama žalobkyňa uznala, že táto kritika bola vznesená na poradách, ktoré sa týkali nefunkčnosti služby v dôsledku zvýšenej pracovnej záťaže a reštrukturalizácie prevádzkových služieb. Hoci Parlament uznal, že niektoré vyjadrenia tohto vedúceho oddelenia boli občas prehnané alebo poľutovaniahodné, ako tie, ktoré uvádza žalobkyňa vo svojom návrhu, tvrdí však, že neboli založené na účelových obvineniach, ktoré nijako nesúvisia s objektívnymi skutočnosťami žalobkyne, a súvisia s kontextom napätia, ktoré v tom čase existovalo z dôvodu nefunkčnosti oddelenia a zvýšenia pracovnej záťaže.
- 113 Pokiaľ ide o vyvolanie mylnej predstavy vedúcim audiovizuálneho oddelenia o ukončení pracovnej zmluvy žalobkyne, Parlament sa domnieva, že žalobkyňa nepreukázala, že tieto prípadné vyjadrenia boli prednesené z iného hľadiska než z hľadiska súvisiaceho s posúdením záujmu služby vzhľadom na to, že posúdenie výkonu žalobkyne spadá do právomoci vedúceho oddelenia.
- 114 Aj keď je podľa Parlamentu poľutovaniahodné, že vedúci audiovizuálneho oddelenia sprístupnil informáciu o tom, že žalobkyňa podala žiadosť o pomoc, táto skutočnosť sama osebe nepredstavuje psychické obťažovanie.
- 115 Napokon, pokiaľ ide o povinnosť starostlivosti, Parlament tvrdí, že zohľadnil zdravotný stav žalobkyne tým, že ju preradil na inú službu.

– O pojme služobného poriadku „psychické obťažovanie“

- 116 Na úvod treba pripomenúť, že Všeobecný súd pred nadobudnutím účinnosti služobného poriadku vyplývajúceho z nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 723/2004 z 22. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa Služobný poriadok úradníkov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 124, 2004, s. 1; Mim. vyd. 01/002, s. 130), na základe sudcovskej tvorby práva definoval pojem „psychické obťažovanie“ ako súbor dôkazov, ktoré bez ohľadu na subjektívne vnímanie údajnej obeť umožňujú preukázanie toho, že táto osoba bola vystavená správaniu objektívne smerujúcemu k jej diskreditácii alebo úmyselnému zhoršeniu jej pracovných podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. februára 2001, De Nicola/BEI, T-7/98, T-208/98 a T-109/99, EU:T:2001:69, bod 286, a z 8. júla 2004, Schochaert/Rada, T-136/03, EU:T:2004:229, bod 41). Na preukázanie existencie psychického obťažovania musí byť dotknuté správanie objektívne úmyselné (rozsudky zo 4. mája 2005, Schmit/Komisia, T-144/03, EU:T:2005:158, bod 65, a z 25. októbra 2007, Lo Giudice/Komisia, T-154/05, EU:T:2007:322, bod 83).

- 117 Od 1. mája 2004, keď nadobudol účinnosť článok 12a ods. 1 a 3 služobného poriadku, podľa ktorého „zamestnanci sa musia zdržať všetkých foriem psychického alebo sexuálneho obťažovania“, sa psychické obťažovanie definuje ako „každé nevhodné správanie, ktoré trvá počas určitého obdobia, opakuje sa alebo je systematické a spojené s fyzickým správaním, hovoreným alebo písaným slovom, gestami alebo inými úmyselnými činmi, a ktoré môžu poškodiť osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú alebo psychickú integritu osoby“.
- 118 V tejto súvislosti treba konštatovať, že normotvorca Únie neprevzal do znenia článku 12a ods. 3 služobného poriadku predchádzajúcu požiadavku judikatúry uvedenú v bode 116 vyššie, podľa ktorej na to, aby správanie spadalo pod pojem psychické obťažovanie, musí objektívne smerovať „k diskreditácii alebo úmyselnému zhoršeniu pracovných podmienok“ osoby, voči ktorej bolo takéto správanie namierené.
- 119 Za týchto podmienok treba pripustiť, že pojem psychické obťažovanie je v zmysle článku 12a ods. 3 služobného poriadku definovaný ako „nevhodné správanie“, ktoré po prvé má podobu správania, hovoreného slova, činov, gest alebo písaného slova a ktoré sa prejavuje „počas určitého obdobia, opakuje sa alebo je systematické“, čo znamená, že psychické obťažovanie treba chápať ako proces, ktorý sa nevyhnutne odohráva v čase a predpokladá existenciu opakovanej alebo pokračujúcej činnosti, ktorá je „úmyselná“, a nie „náhodná“. Po druhé, aby sa na toto správanie, hovorené slovo, činy, gestá alebo písané slovo vzťahoval tento pojem, musia mať za následok poškodenie osobnosti, dôstojnosti alebo fyzickej či psychickej integrity osoby (rozsudok z 13. decembra 2017, HQ/CPVO, T-592/16, neuvyverejnený, EU:T:2017:897, bod 101; pozri tiež rozsudok zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 120 Nie je teda nevyhnutné preukázať, že predmetné správanie, hovorené slovo, činy, gestá alebo písané slovo boli vykonané s úmyslom poškodiť osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú či psychickú integritu osoby. Inými slovami, môže ísť o psychické obťažovanie bez toho, aby bolo preukázané, že obťažovateľ svojím konaním zamýšľal zdiskreditovať obeť alebo úmyselne zhoršiť jej pracovné podmienky. Postačuje, aby tieto konania, ak boli spáchané úmyselne, objektívne také dôsledky vyvolali (pozri rozsudky z 5. júna 2012, Cantisani/Komisia, F-71/10, EU:F:2012:71, bod 89, a zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 77 a citovanú judikatúru).
- 121 Napokon z toho, že dotknuté konanie musí mať podľa článku 12a ods. 3 služobného poriadku nevhodnú povahu, vyplýva, že kvalifikácia „obťažovania“ je podmienená tým, že je dostatočne objektívne v tom zmysle, že nestranný, rozumný a bežne citlivý pozorovateľ v rovnakých podmienkach by predmetné správanie alebo čin považoval za neprimerané a hodné kritiky (rozsudky zo 16. mája 2012, Skareby/Komisia, F-42/10, EU:F:2012:64, bod 65, a zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 78).
- 122 Tretí žalobný dôvod treba preskúmať práve s ohľadom na tieto úvahy vyplývajúce z judikatúry, v rámci čoho sa na účely určenia toho, či sa OoUPZ dopustil nesprávneho posúdenia skutočností, a preto porušil článok 12a a článok 24 služobného poriadku, ako to tvrdí žalobkyňa, treba najprv chronologicky zaoberať každou udalosťou, ktorú uviedla žalobkyňa so zreteľom na článok 12a služobného poriadku, predtým, ako budú tieto udalosti posúdené celkovo.
- 123 V tejto súvislosti treba ešte zdôrazniť, že definícia uvedená v článku 12a služobného poriadku predstavuje objektívny pojem a hoci je založená na kontextuálnej kvalifikácii činov a správania tretích osôb, v prejednávanej veci úradníkov a zamestnancov, ktorú nie je vždy ľahké vymedziť, nevyžaduje však vykonanie komplexných posúdení, ktoré môžu vyplývať z pojmov hospodárskej (pokiaľ ide o ochranné obchodné opatrenie, pozri rozsudky zo 7. mája 1991, Nakajima/Rada, C-69/89, EU:C:1991:186, bod 86, a z 27. septembra 2007, Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, bod 40), vedeckej [pokiaľ ide o rozhodnutia Európskej agentúry pre chemické látky (ECHA), pozri rozsudky zo 7. marca 2013, Rütgers Germany a i./ECHA, T-94/10, EU:T:2013:107, body 98 a 99] alebo technickej povahy [pokiaľ ide o rozhodnutia Úradu Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO), pozri rozsudky

z 15. apríla 2010, Schröder/CPVO, C-38/09 P, EU:C:2010:196, bod 77], ktoré by odôvodňovali to, aby sa administratívne pri uplatnení predmetného pojmu priznala miera voľnej úvahy. Preto v prípade obvinenia z porušenia článku 12a služobného poriadku treba preskúmať, či sa OUPZ dopustil nesprávneho posúdenia skutočností so zreteľom na definíciu psychického obťažovania uvedenú v tomto ustanovení, a nie zjavne nesprávneho posúdenia týchto skutkových okolností.

– O uvádzanom spornom správaní

- 124 Žalobkyňa vysvetľuje, že hoci mala vždy dobré pracovné výsledky a poslední traja vedúci oddelení s ňou boli spokojní, správanie posledného z nich, ktorý je vedúci audiovizuálneho oddelenia, sa voči nej od konca roka 2011 a ešte viac v priebehu roka 2012 zmenilo. Toto správanie pretrvávalo aj po tomto období, v prejednávanej veci od decembra 2012 do septembra 2014. Konkrétne, tento vedúci oddelenia sa správal nevhodne s cieľom systematicky ju ohovárať a jeho nevhodné správanie bolo založené na kritike, ktorú vznášal hlavne pred tretími osobami, či už v jej prítomnosti alebo bez nej a niekedy aj písomne. Hlavná kritika, ktorú jej adresoval, bola zameraná priamo na jej osobu, najmä na jej údajné povahové problémy a údajnú aroganciu. Vedúci oddelenia jej tak systematicky pripomínal, že je jej nadriadeným a že sa mu musí podriaďiť, rovnako ako ju opakovane žiadal, aby odôvodnila svoje konanie, avšak bez toho, aby z odôvodnení, ktoré v rámci odpovede poskytla, vyvodil závery. Taktiež ju vystavoval tlaku tým, že jej hrozil, že ukončí jej pracovný pomer alebo prinajmenšom, že nebude žiadať o predĺženie jej pracovnej zmluvy ako zmluvného pomocného zamestnanca. Keď sa s ňou rozprával, používal najmä výraz „Kto si myslíte, že ste, pani markíza?“ a vytýkal jej jej „povahové problémy“. Žalobkyňa však naopak vedúcemu oddelenia vytýka, že reagoval neodôvodnene.
- 125 Žalobkyňa sa napríklad domnieva, že je legitímne, že sa v e-maile z 25. októbra 2011 sťažovala na nedostatok koordinácie vedúceho audiovizuálneho oddelenia pri zavedení osobitného konania pre rozhodovanie o žiadostiach médií, ktorými sa má najskôr zaoberať sekcia audiovizuálneho oddelenia, ktorý koordinuje žalobkyňa.
- 126 Rovnako so zreteľom na e-mail, ktorý jej vedúci audiovizuálneho oddelenia poslal 26. septembra 2011, pričom do kópie pridal ďalších dvoch zamestnancov úseku Newsdesk Hotline, v ktorom uviedol, že viackrát márne žiadal, aby toto oddelenie v súvislosti s návštevou delegácie Tuniskej republiky pomohol osobe z iného úseku, pričom e-mail z 26. septembra 2011 v rámci jej odpovede predstavoval primeranú a vyčerpávajúcu odpoveď, ktorá preukázala neopodstatnenosť tejto výhrady, ktorá bola v konečnom dôsledku zameraná hlavne na jej osobu.
- 127 Navyše pokiaľ ide o e-mail z 19. januára 2012, v ktorom žalobkyňa informovala riaditeľa riaditeľstva pre médiá o spôsobe, akým bude organizované prevzatie starostlivosti nad vysielaním francúzskej televízie, žalobkyňa považuje výhradu v e-maile vedúceho audiovizuálneho oddelenia v rámci jeho odpovede z 19. januára 2012, v ktorom jej vytýkal, že informácie o tejto udalosti poskytla riaditeľovi riaditeľstva pre médiá predčasne, zatiaľ čo on sám pripravoval komplexnú odpoveď, v ktorej spresnil prínos všetkých zainteresovaných účastníkov, za neodôvodnenú, rovnako ako aj výhradu, že „konala na vlastnú päsť“, keď ostatné služby „bombardovala“ informáciami, ktoré mal poskytnúť a koordinovať on ako vedúci oddelenia, a tiež výhradu, že poskytla neprofesionálny obraz, ktorý údajne neodrážal tímovú prácu alebo dokonca podpore tímovej práce na službe uškodil.
- 128 Žalobkyňa vyjadruje v nadväznosti na e-mail, ktorý 28. februára 2012 poslala inému úseku a v ktorom žiadala, aby bola upozornená o zmenách, doplnení alebo zrušení tém na kanáli EuropeBySatellite (ďalej len „EbS“), poľutovanie nad tónom a obsahom e-mailu, ktorý jej v ten istý deň poslal vedúci oddelenia v rámci jeho odpovede, rovnako ako aj nad druhou výmenou e-mailov, ktorá nasledovala, a v ktorých poznamenal, že na Newsdesk Hotline sú štyri osoby, a preto jedna z jeho štyroch osôb mohla mať sama za úlohu sledovať a zisťovať zmeny na EbS, pričom dospel k záveru, že nie je možné „vždy prenášať zodpovednosť na iných ([.] my nemáme informácie!! [‘])“ a od štyroch osôb Newsdesk Hotline žiadal, aby „boli pri vyhľadávaní informácií interne a externe interaktívne“.

129 Žalobkyňa poukazuje aj na výmenu e-mailov z 19. marca 2012, ktoré sa týkajú porady o podujatí „Rabat [(Maroko)] – Euromed“, ktorú zvolala osoba z iného úseku a na ktorú sa napokon dostavila len jedna zo štyroch osôb, ktoré pracujú na Newsdesk Hotline. V tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad výhradou vedúceho audiovizuálneho oddelenia voči trom chýbajúcim osobám, vrátane žalobkyne, uvedenú v e-maile, v ktorom zdôraznil, že je zbytočné zvolávať koordinačné stretnutia, aby sa na nich napokon zúčastnili tri osoby, konkrétne on sám, osoba, ktorá stretnutie zvolala, a jediná osoba z Newsdesk Hotline, ktorá sa na toto stretnutie dostavila. Pre tento typ stretnutí však bolo podľa žalobkyne zvykom, že túto službu zastupovala len jedna osoba, takže na rozdiel od toho, čo navrhoval vedúci oddelenia vo svojom e-maile týkajúcom sa výhrady, prítomnosť ďalších troch osôb, vrátane nej samotnej, nebola potrebná.

130 Žalobkyňa vyjadruje poľutovanie aj nad tónom a obsahom vymenených e-mailov z 8. mája 2012. Žalobkyňa v tejto súvislosti v prvom e-maile, ktorý poslala vedúcemu audiovizuálneho oddelenia, pričom do kópie pridala osem osôb a jednu službu, dodatočne požiadala jedného z týchto príjemcov o toto:

„[X], mohol by si v budúcnosti predtým, ako prepošleš e-mail s chýbajúcimi alebo neúplnými informáciami týkajúcimi sa môjho úseku, počkať, kým dokončíme náš prieskum a konzultácie s dotknutými účastníkmi.“

131 Vedúci oddelenia napísal v rámci jeho odpovede v e-maile, ktorý poslal žalobkyňi, a do kópie pridala osobu, ktorú uviedla, ako aj jednu ďalšiu osobu, toto:

„Treba prestať chcieť odkazovať každého do patričných medzí... Tento spis... viedol správne a profesionálne [pán X]... Nemal som čas reagovať skôr, ale plánujem sa v tejto súvislosti s vami čo najskôr stretnúť. E-maily vymenené v tomto spise som neposudzoval. Je zrejmé, že prácu treba vykonávať dobre, ...ale rovnako dôležité je rešpektovať zdvorilosť voči kolegom. Mnohým nedorozumeniam sa dá vyhnúť aj prostredníctvom telefónu. Všetky tieto postupy sú pre mňa ukončené a na toto konanie, ktoré sa úplne vymyká základným pravidlám našej spoločnej práce, chcem dôrazne reagovať tým, že budem požadovať vyvodenie priamej zodpovednosti tých, ktorí nepochopili správy, ktoré som vám všetkým znova a znova posielal. Odkaz je jasný. Sme jeden tím, ktorý musí a bude spolupracovať za každú cenu. Nie som povinný rešpektovať 'úsek', ktorý chce konať na vlastnú päsť alebo mať posledné slovo. To patrí a zostáva v mojej výlučnej právomoci.“

132 Žalobkyňa potom na tento posledný e-mail odpovedala v tom zmysle, že nesúhlasí s vedúcim oddelenia a že podľa nej to je práve úsek Newsdesk Hotline, ktorý sa opäť „angažoval“, zatiaľ čo ostatné úseky „boli nefunkčné, zadržovali informácie alebo šíрили zmlätok“. V tomto istom e-maile zdôraznila, že členovia Newsdesk Hotline čelili v mnohých prípadoch činom zo strany iných úsekov a že sa nesnažili o to, aby mali posledné slovo. Navyše uviedla, že ona a ostatní členovia Newsdesk Hotline sú z toho všetkého vyčerpaní.

133 Podľa žalobkyne vedúci audiovizuálneho oddelenia na porade oddelenia, ktorá sa konala 10. mája 2012 a ktorej predmetom bola diskusia o problémoch, ktoré na oddelení existovali, a návrh ich riešení, na ňu priamo útočil tým, že ju otvorene a výlučne kritizoval, pričom ju obvinil z toho, že zadržovala informácie a že nepreukázala, že má tímového ducha, a preto ju v konečnom dôsledku obvinil z toho, že je zodpovedná za nefunkčnosť oddelenia. Taktiež ju osobne napadol tým, že jej kládol otázky o iných témach, ktoré nijako nesúviseli s koordináciou troch úsekov oddelenia, a bez toho, aby jej dal príležitosť odpovedať. Pán Y v e-maile s názvom „Dôverný“, ktorý poslal vedúcemu audiovizuálneho oddelenia 12. mája, okrem iného uviedol, že „sa vrátil domov so stiahnutým žalúdkom a že zle spal“. Podľa tejto osoby „bola táto porada veľmi tvrdá a v rámci irelevantných poznámok vybočila zo svojho kontextu“ a pýtal sa „ako si [žalobkyňa] dokázala ustrážiť svoje emócie a pokoj“. Žalobkyňa bola nasledujúci deň po tejto porade práceneschopná.

134 Žalobkyňa poukazuje ešte na jednu udalosť, ktorá sa stala v novembri 2012 a ktorá sa týkala nahradenia jednej kolegyne v službe pre akreditácie audiovizuálneho oddelenia počas obedňajšej prestávky, ktorá mala počas návštevy šestnástich hláv štátov alebo predsedov vlád pri príležitosti podujatia s názvom „Friends of Cohesion“ sama zabezpečovať prijímanie novinárov do Parlamentu. Vedúci oddelenia sa v priebehu dňa správal k žalobkyni pohrdavo z dôvodu, že členovia Newsdesk Hotline nezabezpečili náhradu, ktorú požadoval, aby mohla ísť ich kolegyňa, pani Z, na obedňajšiu prestávku. Žalobkyňa v tejto súvislosti uvádza, že 4. októbra 2012 si s pani Z vymenili e-maily na účely zabezpečenia pomoci, ktorá by jej umožnila na takú prestávku odísť.

135 Vedúci oddelenia však v e-maile z 13. novembra 2012, ktorý poslal členom oddelenia, uviedol, že hoci sa pani Z nestážovala, on a ostatní kolegovia konštatovali, že zabezpečenie náhrady za dotknutú osobu, ktoré požadoval zorganizovať od septembra, nebolo rešpektované, takže dotknutá osoba nemohla odísť na prestávku. Ďalej uviedol:

„Napokon som sa práve rozprával s osobou, ktorá až dodnes zabezpečuje koordináciu tímu a ktorá mi po tom, ako som jej pripomenul, že dnes bolo v súvislosti s príchodom veľkého počtu skupín pri príležitosti [‘Friends of Cohesion’] a výsluchu komisárov potrebné pomôcť pani [Z], odpovedala provokačným tónom, ktorý bol veľmi nepríjemný. Zrejme ste vo vašich ‚prioritách‘ dňa nezohľadnili správu... Ako sme diskutovali [na] včerajšej porade o plánovaní, dnes nie je nič dôležitejšie ako toto prijímanie novinárov po [ich] príchode a samozrejme odteraz chcem na každý deň záväzný plán s menom osoby, ktorá našu kolegyňu nahradí aspoň počas obedňajšej prestávky a vždy, keď si bude chcieť napríklad, ako to robíte aj vy, čerpať dovolenku. Dúfam, že táto správa [je] pre všetkých dostatočne jasná... Ste súčasťou jedného tímu a ak niekto z vás medzi nami nenašiel svoje miesto, môže si hľadať prácu, ktorá viac vyhovuje jeho požiadavkám, inde.“

136 Neskôr vedúci audiovizuálneho oddelenia na porade, ktorá sa konala 4. decembra 2012 za prítomnosti asistenta, žalobkyňu informoval, že bez ohľadu na to, či sa jej to páči alebo nie, rozkazuje on. V tomto kontexte podľa slov žalobkyne výhražným tónom vyhlásil toto:

„Tím funguje s vami alebo bez vás, každý deň dostávam stovky [životopisov] od ľudí, ktorí vedia veľmi dobre robiť to, čo robíte vy. Ak nezmeníte svoj postoj, budem sa musieť rozhodnúť.“

137 Žalobkyňa tiež tvrdí, že vedúci oddelenia kritizoval prácu tímu, ktorý koordinovala aj v jej neprítomnosti, najmä na dvoch poradách, čo žalobkyňa uviedla v e-maile z 12. novembra 2013, v ktorom vyjadrila svoje sklamanie nad takýmto správaním vedúceho oddelenia. V tejto súvislosti navyše predložila najmä výmenu e-mailov z 18. marca 2014 medzi pánom Y a vedúcim audiovizuálneho oddelenia, v ktorom pán Y uviedol, že sa domnieva, že „predmetom porady, [ktorá sa konala 17. marca 2014, bolo] lynčovanie a ohováranie neprítomných osôb [a] úseku“. Na jednej strane navyše predložila e-mail bývalej sekretárky vedúceho audiovizuálneho oddelenia, ktorá v rámci svojho preradenia na inú službu, napísala toto:

„Moja skúsenosť z audiovizuálneho oddelenia?! Je to ako byť závislý na heroíne: užívame drogy, pričom veríme..., že nájdeme raj, zatiaľ čo klesáme čoraz hlbšie do pekla. Nikdy som nebola taká šťastná, že som sa z toho dostala.“

138 Žalobkyňa na druhej strane v stručnom e-maile z 27. januára 2015 poukazuje na to, že jedna asistentka vedúceho audiovizuálneho oddelenia na znak nespokojnosti spôsobenej správaním tohto vedúceho oddelenia odstúpila z funkcie.

139 Na porade, ktorú zvolal vedúci audiovizuálneho oddelenia 25. septembra 2014, vznikol medzi ním a žalobkyňou spor. Hoci ho v tomto kontexte požiadala, aby na účely konštatovania, že na rozdiel od toho, čo tvrdil, bol prínos členov Newsdesk Hotline pozitívny, otvoril históriu počítačového programu, brutálnym spôsobom jej vzal slovo a pripomenul jej, že on je vedúci a že on rozhoduje, či má určitá osoba na stretnutí služby zastupovať úsek. Taktiež dospel k záveru, že Newsdesk Hotline bol zbytočný.

140 Žalobkyňa v nadväznosti na túto udalosť navštívila lekársku službu Parlamentu a od 26. septembra 2014 bola práceneschopná, pričom odvtedy sa už do práce nevrátila. V tejto súvislosti sa domnieva, že OUPZ v rámci rozhodovania o žiadosti o pomoc v rozpore s povinnosťou starostlivosti dostatočne nezohľadnil lekárske potvrdenia, ktoré predložila

– *O individuálnom posúdení rôzneho sporného správania*

141 Všeobecný súd na úvod pripomína, že hoci nie je vylúčené, že vedúci audiovizuálneho oddelenia mohol na poradách oddelenia alebo počas rozhovorov so žalobkyňou používať nevhodný tón, náhodné slová alebo gestá, aj keď sa môžu javiť ako nevhodné, sú vylúčené z pôsobnosti článku 12a ods. 3 služobného poriadku (rozsudok zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 95).

142 Navyše vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú majú inštitúcie pri organizácii svojich služieb, nemôžu ani administratívne rozhodnutia o otázkach týkajúcich sa organizácie služieb, aj keď je ťažké s nimi súhlasiť, ani nezhody s administratívou v týchto istých otázkach, samy osebe preukazovať existenciu psychického obťažovania (pozri rozsudok zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 98 a citovanú judikatúru).

143 Skutočnosti uvádzané v prejednávanej veci síce odhaľujú konfliktný vzťah v problematickom administratívnom kontexte, ale nepotvrdzujú konania, ktoré majú nevhodnú alebo neprimeranú povahu, keďže doložené vyjadrenia a správanie preukazujú nanajvýš problematické alebo dokonca nešikovné riešenie konfliktné situácie vedúcim audiovizuálneho oddelenia.

144 To, že tón vedúceho oddelenia sa totiž môže v niektorých týchto e-mailoch z jazykového alebo štylistického hľadiska občas javiť ako nie úplne bežný alebo ako slabo prepracovaný bez toho, aby bol neprimeraný, sa musí však vnímať v kontexte problémov vo fungovaní služby v dôsledku jej reštrukturalizácie.

145 Všeobecný súd v tejto súvislosti uvádza, že väčšina e-mailov, ktoré predložila žalobkyňa a ktoré jej poslal vedúci oddelenia, sa týkala výhrad, ktoré tento vedúci oddelenia urobil, čo v zásade patrí do jeho právomoci ako nadriadeného.

146 Pokiaľ ide o e-maily, v ktorých žalobkyňa vytykal jej správanie, konanie alebo nekonanie, o ktorom sa domnieval, že nebolo v súlade s požiadavkami služby, ako e-maily z 26. septembra 2011 a z 19. januára, 28. februára a 19. marca 2012, treba uviesť, že neutrannému, rozumnému a bežne citlivému pozorovateľovi v rovnakých podmienkach by sa nevyhnutne nejavili ako neprimerané alebo hodné kritiky. Takéto výhrady urobené primerane môžu byť preto so zreteľom na správanie žalobkyne, ktoré vytyka vedúci audiovizuálneho oddelenia, objektívne odôvodnené.

147 Treba totiž pripomenúť, že kritika nadriadeného týkajúca sa výkonu práce alebo splnenia úlohy podriadeným nie je sama osebe nevhodným správaním, pretože ak by to tak malo byť, bolo by riadenie služby prakticky nemožné (rozsudky z 11. júla 2013, Tzirani/Komisia, F-46/11, EU:F:2013:115, bod 97, a zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 87). Rovnako negatívne poznámky adresované zamestnancovi, keď sú formulované primerane a nespočívajú na účelových obvineniach, ktoré nijako nesúvisia s objektívnymi skutočnosťami, nepoškodzujú nevyhnutne jeho osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú či psychickú integritu (rozsudok zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 87; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 24. februára 2010, Menghi/ENISA, F-2/09, EU:F:2010:12, bod 110).

148 Pokiaľ však ide o e-mail z 26. septembra 2011, bez ohľadu na vysvetlenia, ktoré neskôr poskytla žalobkyňa a v súvislosti s ktorými vedúci audiovizuálneho oddelenia nemal, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nevyhnutne povinnosť, aby sa v stanovenej lehote písomne vyjadril, tento vedúci oddelenia

dal len na vedomie sťažnosť kolegyne z inej služby, ktorá sa týkala nedostatku podpory zo strany žalobkyne a ostatných členov Newsdesk Hotline. Podobná výhrada urobená primerane by sa vonkajšiemu nestrannému a rozumnému pozorovateľovi nezdala neprimeraná alebo hodná kritiky.

- 149 Pokiaľ ide o e-mail z 19. januára 2012, zdá sa, že pokiaľ žalobkyňa prevzala iniciatívu a riaditeľovi riaditeľstva pre médiá, ktorý je nadriadený vedúceho audiovizuálneho oddelenia, poskytla informácie bez toho, aby sa obrátila na vedúceho audiovizuálneho oddelenia, nebolo nevhodné, aby jej to tento vedúci oddelenia vytkol a primeraným spôsobom jej pripomenul svoje požiadavky, podľa ktorých majú členovia oddelenia konať spoločne a pod jeho vedením, aj keď je pravda, že pokiaľ ide o tón tohto e-mailu, mohol si z formálneho hľadiska dávať väčší pozor. V tejto súvislosti nie je okolnosť, že žalobkyňa mala príležitosť alebo zvyk v minulosti a neskôr komunikovať priamo s dotknutým riaditeľom, relevantná, ak je nesporné, že vedúci oddelenia, ktorý je jej priamym nadriadeným, mohol z tohto titulu od nej vyžadovať, aby konala v rámci kolektívu.
- 150 Pokiaľ ide o výmenu e-mailov z 28. februára 2012, treba uviesť, že žalobkyňa vo svojom e-maile, ktorý poslala o 11:04, informovala vedúceho audiovizuálneho oddelenia o tom, že „je potrebné, aby niekto z EbS... oznamoval [Newsdesk Hotline] zmeny alebo pochybnosti, aby mali voči [svojim] ‚zákazníkom‘ dôveryhodné informácie“. Vzhľadom na to, že žalobkyňa vyžadovala, aby osoba z oddelenia, ktoré je poverené EbS, v reálnom čase informovala Newsdesk Hotline o týchto zmenách, pričom sa domnievala, že je nevyhnutné a žiaduce, aby bola touto úlohou poverená tretia osoba, nebolo nevhodné, aby jej vedúci oddelenia odpovedal, že z jeho uhla pohľadu ako nadriadeného, ktorý je zodpovedný za Newsdesk Hotline, ako aj za EbS, by mala byť touto úlohou poverená jedna zo štyroch osôb z Newsdesk Hotline.
- 151 Žalobkyňa nebola navyše jediným príjemcom tohto e-mailu a aj keď opätovne tón tohto e-mailu mohol byť formálnejší, kritika takto adresovaná žalobkyňi, ale aj jednej z jej kolegyň z Newsdesk Hotline, sa nejaví byť ani neprimeraná, ani prehnaná. Všeobecný súd napokon uvádza, že osoba z EbS v e-maile, ktorý napísala v rámci odpovede na e-mail žalobkyne a vedúceho oddelenia v španielčine, jasne spochybnila pravdivosť tvrdenia žalobkyne, podľa ktorého sa pokúšala telefonicky spojiť s touto službou a dokonca ju obvinila z klamstiev a prenášania viny na iných.
- 152 Pokiaľ ide o výhradu vedúceho audiovizuálneho oddelenia, ktorú urobil v e-maile z 19. marca 2012 a ktorá sa týkala neprítomnosti žalobkyne a ďalších dvoch kolegov na porade, treba pripomenúť, že úradník alebo zamestnanec je povinný byť k dispozícii na stretnutie so svojim nadriadeným, keď ho tento na stretnutie pozve (rozsudok z 10. júla 2014, CW/Parlament, F-48/13, EU:F:2014:186, bod 123). Preto bez ohľadu na odôvodnenia týkajúce sa tejto neprítomnosti, ktoré neskôr poskytla žalobkyňa, nestrannému a rozumnému pozorovateľovi by sa e-mail vedúceho oddelenia z 19. marca 2012 vôbec nezdal byť nevhodný.
- 153 Pokiaľ ide o výmenu e-mailov z 8. mája 2012, treba uviesť, že žalobkyňa v e-maile, ktorý pôvodne poslala vedúcemu audiovizuálneho oddelenia, ôsmim ďalším osobám a jednej službe, priamo obvinila kolegu z inej služby, že šíri neúplné informácie týkajúce sa Newsdesk Hotline. Takéto tvrdenie uvedené v e-maile, ktorý bol zaslaný viacerým príjemcom, však mohla osoba, ktorej sa týkalo, vnímať ako hanobenie kvality jej práce, hoci žalobkyňa vzhľadom na svoje úlohy a platovú triedu nebola vôbec v pozícii nadriadenej, ktorá by ju tak oprávňovala posúdiť a vyjadrovať sa k pracovnému výkonu tejto osoby. Každý úradník alebo zamestnanec sa musí navyše nielen zdržať neopodstatneného spochybňovania autority jeho nadriadených, ale musí taktiež preukázať mieru a obozretnosť najmä pri výbere viacerých príjemcov e-mailov, pokiaľ ide o zasielanie e-mailov, ktoré je súčasťou takého postupu alebo ktoré má za cieľ spochybniť kvalitu práce jedného z kolegov.
- 154 Za týchto podmienok, aj keď mohol vedúci audiovizuálneho oddelenia použiť formálnejší výraz ako „treba prestať chcieť odkazovať každého do patričných medzí“, nič to nemení na tom, že bolo vhodné a legitímne, aby žalobkyňi vysvetlil, že prekročila hranice svojich právomocí, pričom obvinenú osobu ubezpečil o kvalite jej pracovného výkonu, ktorého hodnotenie prináležalo v prvom rade tomuto

vedúcemu oddelenia. Navyše hoci žalobkyňa vyslovila výhradu na adresu pána X vo forme pokynu obsiahnutého v e-maile, ktorý poslala viacerým príjemcom, vedúci oddelenia si dal záležať na tom, aby svoju odpoveď poslal len žalobkyni, pánovi X a osobe, ktorá bola zodpovedná za plánovanie zdrojov produkcie.

- 155 Pokiaľ ide o otázku nahradenia pani Z počas prijímania novinárov v Parlamente, ráznosť tónu použitého v e-maile z 13. novembra 2012 určite v tejto súvislosti odhaľuje existenciu konfliktu so žalobkyňou a očividne komunikačných problémov. Tento e-mail s výhradami, ktorý bol navyše poslaný celému príslušnému tímu, nepredstavuje ako taký písomný prejav, ktorý by poškodzoval osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú či psychickú integritu žalobkyne alebo ostatných členov tohto tímu.
- 156 Napokon, pokiaľ ide o údajne opakované hrozby vedúceho audiovizuálneho oddelenia týkajúce sa jeho úmyslu nepredĺžiť pracovnú zmluvu žalobkyne, ak nezmení svoje správanie, zo spisu vyplýva, že hoci bolo preukázané, že tento vedúci oddelenia zaujal rovnaký postoj voči všetkým členom Newsdesk Hotline, v prejednávanej veci v e-maile z 13. novembra 2012 (pozri bod 135 vyššie), žalobkyňa však nepreukázala existenciu hrozby, ktorú by tento vedúci oddelenia vyjadril konkrétne voči nej, pokiaľ ide o predĺženie jej pracovnej zmluvy. Konkrétne, hoci jeden svedok síce uviedol, že pokiaľ ide oňho, vedúci audiovizuálneho oddelenia mu pripomenul, že „je len dočasným zamestnancom“ a podľa „názoru ďalšieho jeho [vlastná] pracovná zmluva zostala naďalej platná, pretože nepodal sťažnosť“, toto sa však netýka otázky pracovnej zmluvy samotnej žalobkyne.
- 157 Navyše a v každom prípade pracovný pomer žalobkyne na jednej strane trval, jej pracovná zmluva bola predĺžená a z bodu 94 rozsudku z 24. apríla 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282) predovšetkým vyplýva, že vedúci oddelenia urobil všetko potrebné na to, aby boli pracovné zmluvy osôb, ako je žalobkyňa, predĺžené o ďalší celý rok, a pokiaľ to bolo možné v rámci svojich právomocí, snažil sa docieľiť predĺženie ich zamestnania na oddelení na dlhšiu dobu ako predtým. Na druhej strane, aj keď tón e-mailu z 13. novembra 2012, ktorý bol poslaný všetkým spolupracovníkom Newsdesk Hotline, sa môže zdať neformálny, a hoci nemožno vylúčiť, že vedúci oddelenia naznačil na porade uvedenej v tomto e-maile, že by mohol posúdiť vhodnosť predĺženia pracovných zmlúv dočasných zamestnancov podľa toho, či rešpektujú jeho pokyny, nie je nevyhnutne neprimerané, aby mohol nadriadený vyjadriť svoju nespokojnosť so správaním a kvalitou pracovného výkonu svojich podriadených.

– *O celkovom posúdení sporného správania*

- 158 Všeobecný súd sa pri zohľadnení rozličných sporných skutočností, ktoré boli v predchádzajúcich ustanoveniach preskúmané individuálne, aj keď nemohli byť všetky nevyhnutne doložené, ako aj všetkých ďalších skutočností alebo udalostí, ktoré opísala žalobkyňa vo svojich písomných vyjadreniach, najmä ostré výmeny názorov, ku ktorým došlo na poradách 4. decembra 2012 a 25. septembra 2014, domnieva, že aj keď štýl a tón niektorých písomných prejavov vedúceho audiovizuálneho oddelenia a jeho správanie na týchto poradách alebo dokonca v rámci dvojstranných priamych rozhovorov so žalobkyňou by mohli byť aj z jazykového hľadiska vnímané ako veľmi priame a bez okolokov, alebo dokonca pre niektorých ako sarkastické, nič to nemení na tom, že so zreteľom na kontext, v ktorom boli formulované, najmä na existenciu organizačných problémov, ale aj na tón, ktorý používala samotná žalobkyňa predovšetkým v niektorých z jej e-mailov adresovaných nadriadenému alebo iným kolegom, a ako uviedli niektorí svedkovia, nestranný a rozumný pozorovateľ by nevyhnutne nemusel vnímať správanie dotknutého vedúceho oddelenia ako nevhodné v zmysle článku 12a ods. 3 služobného poriadku.
- 159 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o možnosť OOUPZ posúdiť vytýkané skutočnosti so zreteľom na kontext problémov fungovania služby, treba zdôrazniť, že tak ako to stanovuje judikatúra uvedená v bode 121 vyššie, posúdenie existencie psychického obťažovania zahŕňa preskúmanie toho, či sú uvádzané skutočnosti dostatočne objektívne v tom zmysle, že nestranný, rozumný a bežne citlivý pozorovateľ

v rovnakých podmienkach by ich považoval za neprimerané a hodné kritiky. V prejednávanej veci sú však problémy fungovania služby súčasťou kontextu, v ktorom k uvádzaným skutočnostiam došlo, takže ich možno zohľadniť na účely opätovného vytvorenia podmienok pre tohto pozorovateľa, aby mohol uvádzané skutočnosti posúdiť, ak by bol ich očitým svedkom.

- 160 Všeobecný súd navyše v tejto súvislosti uvádza, že výhrady vedúceho audiovizuálneho oddelenia, ktoré vyjadril v e-mailoch alebo na poradách, neboli adresované výlučne žalobkyni a že ako nadriadený bol oprávnený zadávať pokyny, pripomínať ich, a ak by tomu tak bolo, vyjadriť svoju nespokojnosť, pokiaľ ide o úroveň a kvalitu pracovného výkonu členov oddelenia, vrátane pracovného výkonu žalobkyne. Okrem toho, hoci pracovné prostredie na audiovizuálnom oddelení nebolo nevyhnutne najlepšie, ako to naznačujú odchody dvoch spolupracovníkov vedúceho audiovizuálneho oddelenia, neumožňuje to preukázať existenciu psychického obťažovania voči žalobkyni. Dokumenty, ktoré poskytla žalobkyňa, ako aj zápisnice o výsluchoch svedkov, napokon naznačujú, že ona sama mohla prispievať k napätiu, ktoré uviedol OOUPZ v napadnutom rozhodnutí vykladanom v spojení s listom z 8. decembra 2015, napríklad prostredníctvom jej e-mailov z 25. septembra 2011, ako aj z 28. februára a 8. mája 2012.
- 161 Pokiaľ ide o zápisnice o výsluchoch svedkov, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, spôsob, akým boli svedecké výpovede prepísané na účely potrieb takéhoto dokumentu, konkrétne vypracovania stanoviska poradného výboru, neumožňuje konštatovať, že boli urobené neúplne, ani to, že nemohli slúžiť ako dostatočný vecný dôkaz v rámci posúdenia tohto žalobného dôvodu. Poradnému výboru nemôže vytýkať najmä to, že formuloval nejasné alebo irelevantné otázky, hoci pri vedení administratívneho vyšetrovania, ktoré mu zveril OOUPZ, disponoval širokou mierou voľnej úvahy.
- 162 Pokiaľ ide o obsah svedeckých výpovedí, tento určite podporuje záver, že na audiovizuálnom oddelení existujú „klany“ úradníkov alebo zamestnancov, z ktorých jeden bol očividne štruktúrovaný okolo Newsdesk Hotline, ktorý koordinovala žalobkyňa, ako aj organizačné problémy medzi rôznymi úsekmi tohto oddelenia, ktoré majú dôsledky na zrozumiteľnosť ich právomocí vo vzťahu k spolupracovníkom uvedeného oddelenia, a to tak v rámci, ako aj mimo Parlamentu, ale aj na vzájomné pôsobenie medzi týmito úsekmi, ako v prejednávanej veci ukazujú odkazy na problémy súvisiace s nahradením osoby počas obedňajších prestávok, problémy súvisiace so spôsobmi poskytovania určitých informácií alebo aj problémy týkajúce sa určenia vhodného rozhodovacieho modelu pri organizácii podujatí.
- 163 Niektoré svedecké výpovede majú za cieľ potvrdiť dôvodnosť niektorých tvrdení žalobkyne, pokiaľ ide o silnú osobnosť vedúceho audiovizuálneho oddelenia, jeho určitú agresivitu voči žalobkyni a existenciu problémov vo vzťahoch medzi vedúcim oddelenia a ostatnými spolupracovníkmi jeho oddelenia, z ktorých však nikto nepodal žiadosť o pomoc podľa článku 24 služobného poriadku. Rovnaký alebo dokonca vyšší počet svedeckých výpovedí naopak poukazuje na nevhodné správanie žalobkyne, ktoré potvrdzuje dôvodnosť kritiky vedúceho oddelenia voči nej, rovnako ako aj na existenciu pracovných sporov medzi žalobkyňou a ostatnými spolupracovníkmi audiovizuálneho oddelenia, jej sklon k zadržiavaniu informácií, aby sa stala v rámci fungovania Newsdesk Hotline a audiovizuálneho oddelenia nenahraditeľnou, jej nevoľu podať pomocnú ruku ostatným úsekom audiovizuálneho oddelenia alebo dokonca jej agresivitu a klamstvá o niektorých jej pracovných výkonoch. Niektoré svedecké výpovede navyše uvádzajú, že kritika vedúceho oddelenia nebola zameraná osobitne na žalobkyňu, ale na fungovanie a výkon úseku Newsdesk Hotline, ktorý *de facto* koordinovala.
- 164 Všeobecný súd sa v konečnom dôsledku domnieva, že hoci rozličné písomnosti v spise, vrátane stanoviska poradného výboru a zápisníc o výsluchoch svedkov, poukazujú v prejednávanej veci na určité nepopierateľné nedostatky v štýle riadenia vedúceho audiovizuálneho oddelenia, najmä na nevhodné narážky adresované viacerým zamestnancom tohto oddelenia vrátane žalobkyne, pokiaľ ide o skutočnosť, že „si mohli hľadať prácu inde“, nedošlo však k porušeniu článku 12a služobného poriadku ani k nesprávnemu posúdeniu skutočností v napadnutom rozhodnutí zo strany OOUPZ, pričom odkazuje na úvahy uvedené v liste z 8. decembra 2015, že uvádzané skutočnosti, ktoré boli

posúdené celkovo, nepreukazujú existenciu nevhodného správania vedúceho oddelenia voči žalobkyni v rozsahu, v akom by sa objektívny a bežne citlivý pozorovateľ nedomnieval, že opísaný skutkový stav by mohol poškodiť osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú či psychickú integritu žalobkyne.

- 165 Okolnosť, že vedúci audiovizuálneho oddelenia bol informovaný o tom, že žalobkyňa podala žiadosť o pomoc a že na porade úseku, ktorá sa konala 13. januára 2015, o tom informoval členov svojho oddelenia, nespochybňuje tento záver. V zásade je totiž určite vhodnejšie, aby OOUPZ predovšetkým neinformoval údajného obťažovateľa ani ďalšie tretie osoby o tom, že bola podaná žiadosť o pomoc, ani o tom, kto ju podal, aby tak bola zabezpečená ochrana údajnej obete, ako aj odbornej integrity údajného obťažovateľa. Keďže však služobný poriadok v tejto oblasti nestanovuje žiadne osobitné ustanovenie, ak bolo v súvislosti s údajnou obeťou prijaté opatrenie na preloženie rovnako ako v prejednávanej veci, OOUPZ môže v každom prípade v rámci rozhodovania o žiadosti o pomoc rozhodnúť, že bude o existencii tejto žiadosti informovať osobu, ktorá bola v takejto žiadosti obvinená, pokiaľ zverejnenie tejto informácie neohrozí účinnosť vyšetrovania, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Okrem toho členovia audiovizuálneho oddelenia museli byť v prejednávanej veci skôr či neskôr nevyhnutne informovaní o existencii administratívneho vyšetrovania, keďže boli vyzvaní, aby pred poradným výborom vypovedali ako svedkovia.
- 166 Z toho vyplýva, že výhrada žalobkyne, prostredníctvom ktorej v rámci tohto žalobného dôvodu vytýka „zjavne nesprávne posúdenie“ zo strany OOUPZ a porušenie článku 12a služobného poriadku, sa musí zamietnuť.

– *O ostatných výhradách*

- 167 Pokiaľ ide o výhradu, že OOUPZ porušil článok 24 služobného poriadku, Všeobecný súd konštatuje, že pokiaľ tento orgán bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení definície „psychického obťažovania“ uvedenej v článku 12a služobného poriadku, konštatoval, že skutočnosti uvedené v žiadosti o pomoc, ktoré sú predmetom administratívneho vyšetrovania, by sa napokon nemali považovať za skutočnosti predstavujúce psychické obťažovanie, tento orgán nemal povinnosť prijať dodatočné opatrenia pomoci. V prejednávanej veci boli totiž opatrenia, ktoré pôvodne prijal OOUPZ, konkrétne preloženie žalobkyne a začatie administratívneho vyšetrovania, založené na konštatovaní, ktoré uviedla žalobkyňa v žiadosti o pomoc, ktoré je dostatočným neúplným dôkazom na preukázanie skutočností, ktoré uviedla. Ak sa však OOUPZ po skončení administratívneho vyšetrovania domnieval, že nejde o prípad psychického obťažovania v zmysle článku 12a služobného poriadku, nemusel už najmä vzhľadom na jeho širokú mieru voľnej úvahy prijať ďalšie opatrenia pomoci a mohol tak zamietnuť žiadosť o pomoc so zreteľom na článok 24 služobného poriadku.
- 168 Pokiaľ ide o výhradu týkajúcu sa povinnosti starostlivosti OOUPZ, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, hoci mal tento orgán síce povinnosť preskúmať žiadosť o pomoc otvorene, povinnosť starostlivosti, ktorú má, však nevyžadovala, aby preukázal väčšiu otvorenosť z dôvodu, že žalobkyňa predložila lekárske potvrdenia, ktoré preukazujú, že bola práceneschopná z dôvodu „vyhorenia“ alebo dokonca, že bola vystavená situácii psychického obťažovania. OOUPZ mal totiž naďalej povinnosť preskúmať túto žiadosť o pomoc so zreteľom na definíciu uvedenú v článku 12a ods. 3 služobného poriadku. V tejto súvislosti však z ustálenej judikatúry vyplýva, že hoci mohli lekárske potvrdenia predložené žalobkyňou preukázať, že žalobkyňa mala psychické problémy, napriek tomu však nemohli preukázať, že uvedené problémy boli nevyhnutne výsledkom psychického obťažovania v zmysle služobného poriadku, keďže pri závere o existencii takéhoto obťažovania sa konzultovaní lekári nevyhnutne opierali výlučne o opis pracovných podmienok v Parlamente, ktorý im poskytla žalobkyňa (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. decembra 2008, K/Parlament, F-15/07, EU:F:2008:158, bod 41, a zo 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, bod 127) a že v každom prípade neboli povinní uplatniť definíciu uvedenú v článku 12a ods. 3 služobného poriadku.

- 169 Napokon, pokiaľ sa žalobkyňa v rámci tohto žalobného dôvodu snaží spochybniť zákonnosť rozhodnutia o nepredĺžení jej pracovnej zmluvy, a nie, ako tvrdí, o prepustení, treba konštatovať, že toto tvrdenie je vzhľadom na právnu silu rozhodnutej veci vyplývajúcu z rozsudku z 24. apríla 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282) zjavne neprípustné.
- 170 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba zamietnuť tretí žalobný dôvod, a teda aj návrhy na zrušenie, v celom rozsahu.

O návrhoch na náhradu škody

- 171 Žalobkyňa na podporu svojich návrhov na náhradu škody tvrdí, že utrpela nemajetkovú ujmu v dôsledku nezákonného konania OOUPZ pri rozhodovaní o žiadosti o pomoc. Bola vystavená najmä neistote a trápeniu a jej zdravotný stav sa od septembra 2014 veľmi zhoršil. Z týchto dôvodov požaduje priznanie náhrady škody vo výške 70 000 eur.
- 172 Žalobkyňa navyše požaduje dodatočnú sumu vo výške 20 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z nezrovnalostí, ktoré ovplyvnili vyšetrovacie konanie, v prejednávanej veci pokiaľ ide o prácu poradného výboru.
- 173 Žalobkyňa sa totiž domnieva, že OOUPZ pri rozhodovaní o žiadosti o pomoc porušil zásadu primeranej lehoty a že poradný výbor, ktorému napriek tomu, že vec predložila za podmienok, ktoré boli v súlade s flexibilnými požiadavkami stanovenými v interných pravidlách v oblasti obťažovania, navyše uvedené pravidlá nerešpektoval, a najmä ju nevypočul v lehote desiatich dní stanovenej v uvedených pravidlách a nesnažil sa ju v skutočnosti kontaktovať pred 3. marcom 2015. Taktiež kritizuje časový harmonogram výsluchov svedkov, ktoré vykonal poradný výbor, pričom uvádza najmä to, že medzi jej výsluchom, ktorý sa konal 25. marca 2015, a výsluchom posledných svedkov, ktorý sa konal 6. októbra 2015, uplynulo viac ako šesť mesiacov. Dodáva, že OOUPZ sa v rozhodnutí zo 4. februára 2015 predovšetkým nesprávne domnieval, že spis bol uzavretý. Napokon žalobkyňa podľa nej utrpela aj nemajetkovú ujmu z dôvodu, že na výsluchoch, ktoré vykonal poradný výbor, boli prítomné osoby, ktoré neboli súčasťou tohto výboru a ktorým tak boli sprístupnené dôverné informácie, ktoré sa jej týkali.
- 174 Parlament navrhuje zamietnuť návrhy na náhradu škody, pričom zdôrazňuje, že v prejednávanej veci OOUPZ bez zbytočného odkladu prijal opatrenia pomoci tým, že rozhodol o preradení žalobkyne, ktorá bola prítom práceneschopná, a o začatí administratívneho vyšetrovania. Navyše sa domnieva, že žalobkyňa nepredložila sťažnosť poradnému výboru v zmysle interných pravidiel v oblasti obťažovania vzhľadom na to, že predsedovi poradného výboru bola žiadosť o pomoc zaslaná OOUPZ doručená v kópii len ako vedúcemu oddelenia pre ľudské zdroje riaditeľstva pre zdroje GR pre personál, a nie ako predsedovi poradného výboru. Parlament sa napokon domnieva, že žalobkyňa neuviedla, ktoré dôverné informácie boli sprístupnené tretím osobám.
- 175 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že návrhy na náhradu majetkovej alebo nemajetkovej ujmy je potrebné zamietnuť, ak úzko súvisia s návrhmi na zrušenie, ktoré boli zamietnuté ako neprípustné alebo nedôvodné (rozsudok z 24. apríla 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, bod 69; pozri v tomto zmysle tiež rozsudky zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, EU:C:2001:127, bod 129, a zo 14. septembra 2006, Komisia/Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, bod 51).
- 176 Návrhy na náhradu škody v časti úzko súvisiacej s návrhmi na zrušenie je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodné.
- 177 Pokiaľ ide o časť návrhov na náhradu škody týkajúcu sa nemajetkovej ujmy, ktorá údajne súvisí s nezákonným konaním, ktoré je oddeliteľné od nezákonného konania, ktoré ovplyvnilo napadnuté rozhodnutie, v prejednávanej veci nefunkčnosť poradného výboru, Všeobecný súd pripomína, že

- žalobkyňa bola v každom prípade oprávnená podať žiadosť o pomoc podľa článku 24 služobného poriadku OOUPZ, pričom nemala povinnosti predložiť vec najprv poradnému výboru (rozsudok zo 16. mája 2017, CW/Parlament, T-742/16 RENV, neuvverejnený, EU:T:2017:338, bod 54).
- 178 Ďalej treba konštatovať, že žalobkyňa poslala žiadosť o pomoc generálnemu tajomníkovi, pričom predsedu poradného výboru, predsedu Parlamentu a generálneho riaditeľa pre personál pridala len do kópie. Z toho vyplýva, že žalobkyňa poskytla kópiu žiadosti o pomoc týmto trom osobám len na informatívne účely. Žalobkyňa preto nemôže tvrdiť, že svoj prípad predložila poradnému výboru riadne. Nemôže vytýkať Parlamentu, že nedohliadal na to, aby tento interný orgán, ktorý je odlišný od OOUPZ, rešpektoval interné pravidlá v oblasti obťažovania, najmä povinnosť poradného výboru, ako je uvedená v článku 11 uvedených pravidiel, prijať údajnú obeť v lehote desiatich dní po podaní jej žiadosti.
- 179 Pokiaľ ide o dĺžku rozhodovania o žiadosti o pomoc, ktorá bola podaná 11. decembra 2014, toto rozhodovanie trvalo približne 18 mesiacov, čo predstavuje dlhšiu dobu. Treba však predovšetkým konštatovať, že generálny riaditeľ pre personál poskytol vo svojich listoch zo 4. februára a 4. marca 2015 nepresné alebo dokonca protichodné odpovede, pokiaľ ide o prijatie implicitného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o pomoc. Vzhľadom na to generálny tajomník neskôr v rozhodnutí z 20. augusta 2015 v rámci odpovede na sťažnosť žalobkyne v tejto súvislosti v súlade so zásadou riadnej správy vecí verejných konštatoval, že informácie, ktoré poskytol OOUPZ, boli chybné. Tento aspekt sporu už okrem toho odôvodnil povinnosť Parlamentu nahradiť polovicu trov konania, ktoré vznikli žalobkyňi vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 24. apríla 2017, HF/Parlament (T-570/16, EU:T:2017:283).
- 180 Pokiaľ ide o vyšetrowanie, ktoré viedol poradný výbor, toto v skutočnosti prebiehalo len odo dňa, keď generálny riaditeľ pre personál predložil vec poradnému výboru, konkrétne 2. februára 2015, do dňa, keď tento výbor vydal svoje poradné stanovisko, v prejednávanej veci 12. októbra 2015, teda počas obdobia dlhšieho ako osem mesiacov. Toto obdobie dlhšie ako osem mesiacov, ktoré svedčí o pomerne zdĺhavej práci poradného výboru, však nie je neprimerané vzhľadom na počet svedkov, ktorí museli byť vypočúvaní, typ a počet tvrdení žalobkyne, skutočnosť, že osoby, z ktorých je tento poradný orgán zložený, pochádzajú z rôznych služieb, v dôsledku čoho sa zasadnutia poradného výboru nemohli konať pravidelne, a to, že na týchto zasadnutiach musel tento výbor vypočúvať ďalších svedkov, ktorých predvolal, aby sa vyjadrili o iných veciach, ako je vec žalobkyne.
- 181 Pokiaľ ide o obdobie, ktoré uplynulo medzi dátumom, keď bolo generálnemu tajomníkovi poskytnuté poradné stanovisko, a dátumom, keď bolo prijaté napadnuté rozhodnutie, konkrétne viac ako sedem mesiacov, odôvodňuje sa tým, že žalobkyňa uplatnila svoje právo byť vypočutá o dôvodoch, na základe ktorých OOUPZ zamýšľal zamietnuť jej sťažnosť.
- 182 Všeobecný súd sa tak domnieva, že celková dĺžka konania týkajúceho sa rozhodovania OOUPZ o žiadosti o pomoc nebola v prejednávanej veci neprimeraná.
- 183 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého boli dôverné informácie, ktoré sa jej týkali, sprístupnené osobám, ktoré neboli členmi poradného výboru, okrem toho, že nie je ničím potvrdené, Všeobecný súd uvádza, že vzhľadom na zápisnice o výsluchoch svedkov sa zdá, že všetky osoby, ktoré boli prítomné, boli riadnymi alebo náhradnými členmi poradného výboru, ktorý má celkovo deväť členov a dvoch tajomníkov. Preto sa tvrdenie v tejto súvislosti musí zamietnuť ako nedôvodné.
- 184 Z uvedeného vyplýva, že návrhy na náhradu škody sa musia zamietnuť.
- 185 Preto sa žaloba musí zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodná.

O trovách

- 186 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Ak si to však vyžaduje spravodlivé zaobchádzanie, Všeobecný súd môže na jednej strane v súlade s článkom 135 rokovacieho poriadku rozhodnúť, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť iba časť trov konania druhého účastníka, resp. vôbec mu nemusí uložiť povinnosť nahradiť trovy konania. Všeobecný súd môže na druhej strane účastníkovi konania uložiť povinnosť nahradiť časť alebo celé trovy konania, aj keď mal vo veci úspech, pokiaľ to odôvodňuje jeho správanie, vrátane správania pred podaním žaloby, najmä ak druhému účastníkovi konania spôsobil vznik trov konania, ktoré Všeobecný súd považuje za bezdôvodné alebo úmyselne spôsobené.
- 187 Všeobecný súd v prejednávanej veci uvádza, že OOUPZ žalobkyni neposkytol stanovisko poradného výboru na účely predloženia jej pripomienok z dôvodov uvedených v liste z 8. decembra 2015 na podporu zamietnutia žiadosti o pomoc. Navyše pokiaľ ide o otázku, či mal generálny riaditeľ pre personál a generálny tajomník k dispozícii toto stanovisko, ako aj zápisnice o výsluchoch svedkov, ktoré vykonal poradný výbor, na účely prijatia napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti, Parlament poskytol zjavne protichodné odpovede, ako správne uviedla žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 26. marca 2018. Zatiaľ čo Parlament totiž vo svojich odpovediach na tú istú otázku Všeobecného súdu, konkrétne v odpovedi z 15. decembra 2017 a na pojednávaní, v tejto súvislosti uviedol, že predseda poradného výboru ich informoval len ústne, generálny tajomník 7. marca 2018 v rámci odpovede na výslovnú žiadosť Všeobecného súdu formulovanú po skončení pojednávania a bez ohľadu na chybu v dátume, na ktorú poukázala žalobkyňa, napokon potvrdil, že on sám a generálny tajomník pre personál mali k dispozícii stanovisko poradného výboru a zápisnice o výsluchoch svedkov.
- 188 Za týchto podmienok sa Všeobecný súd domnieva, že správanie Parlamentu odôvodňuje to, aby znášal svoje vlastné trovy konania a aby bol navyše povinný nahradiť jednu štvrtinu trov konania, ktoré vznikli žalobkyni.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Európsky parlament znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť jednu štvrtinu trov konania, ktoré vznikli HF.**
- 3. HF znáša tri štvrtiny svojich vlastných trov konania.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 29. júna 2018.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	1
Konanie a návrhy účastníkov konania	6
Právny stav	8
O predmete žaloby	8
O návrhoch na zrušenie	8
O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu, článku 41 Charty základných práv, práva byť vypočutý a zásady kontradiktórnosti	8
– Predbežné úvahy o rozhodovaní o žiadosti o pomoc podanej na základe služobného poriadku ...	10
– O povinnosti OOUPZ poskytnúť žalobkyni stanovisko poradného výboru pred prijatím napadnutého rozhodnutia	12
– O povinnosti OOUPZ poskytnúť žalobkyni zápisnice o výsluchoch svedkov pred prijatím napadnutého rozhodnutia	13
– Dôsledky porušenia práva byť vypočutý založeného na neposkytnutí stanoviska poradného výboru v konaní pred podaním žaloby	14
O druhom žalobnom dôvode založenom na procesných pochybeniach v rozsahu, v akom sa konanie poradného výboru vyznačovalo nezrovnalosťami a neobjektívnosťou	15
O treťom žalobnom dôvode založenom na „zjavne nesprávnych posúdeniach“, porušení povinnosti poskytnúť pomoc a povinnosti starostlivosti, ako aj porušení článkov 12a a 24 služobného poriadku ..	17
– O pojme služobného poriadku „psychické obťažovanie“	18
– O uvádzanom spornom správaní	20
– O individuálnom posúdení rôzneho sporného správania	23
– O celkovom posúdení sporného správania	25
– O ostatných výhradách	27

O návrhoch na náhradu škody	28
O trovách	30